

60 jaar

60^e jaargang
[nummer 2 • 2013]

De Gildetrom

Magazine van de Noord-Brabantse schuttersgilden

BELIEN

Uw gildekleding en
toebehoren, perfect op maat
gemaakt in eigen atelier.

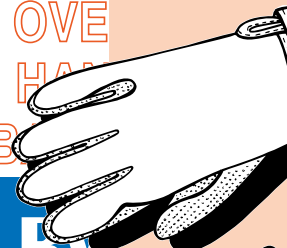
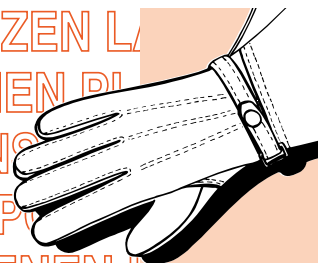
Wij zijn gespecialiseerd in sjerpen,
hoeden (in vele modellen, kwaliteiten
en kleur) en gildekousen tot ver over
de knie (alleen bij ons verkrijgbaar).
Ook kunnen logo's (patroonsheiligen)
ingeborduurd worden!

Alle door ons geklede gilden worden
ook door ons onderhouden!

Kerkstraat 20, 3930 Hamont, België
Telefoon: 00 32 - 11 - 44 52 58

LAARZEN LAARZEN LAARZEN
PLUIMEN PLUIMEN PLUIMEN
BATONS BATONS BATONS
POMPONS POMPONS POMPONS
UNIFORMSCHOENEN
LEERWERK LEERWERK
TWIRLSCHOENEN
INSTEPSCHOENEN
OVERSCHOENEN
HANDSCHOENEN
BATON-TASSEN

VAN BEERS B.V.
S C H O E N F A B R I E K

Mgr. Völkerstraat 33, 5171 JM Kaatsheuvel NL
Tel.: (0416) 27 22 54, b.g.g. 27 65 48 - 27 70 72
Internationaal Tel.: 0031 (416) 27 22 54

SHAKO'S SHAKO'S SHAKO'S

EDELSMEDERIJ
NOL COOPMANS V.O.F.
GESLAGEN SCHOONHEID

ATELIER VOOR HET LATEN ONTWERPEN EN
VERVAARDIGEN VAN AL UW EXCLUSIEF
HANDVERVAARDIGD GILDEZILVER

GRAVEREN - DRIJVEN - CISELEREN - GIETEN

5632 PG Eindhoven, Kruburg 1a,
Tel.: (040) 241 85 86, Fax: (040) 241 20 78

**Uw totaal
pakket
leverancier
voor
het gilde**

van Herp
music fashion

Handelsweg 15-15a
5071 NT Udenhout
Tel.: 013-511 49 23
Mob: 06-54 29 63 66
Internet: www.musicfashion.nl
E-mail: info@musicfashion.nl

Driemaandelijks magazine van de
Noord-Brabantse schuttersgilden uitgave van de Stichting
De Gildetrom ISSN 1380-233x
Jaargang 60 (2013) nummer 2

HOOFDREDACTEUR

Peter van Kuijen
Morgenroodstraat 10, 5641 HD Eindhoven
T (040) 281 50 31 E p.van.kuijen@onsnedeindhoven.nl

ADJUNCT HOOFDREDACTEUR

H. (Harry) Kloppenburg
Broekkant 20, 5094 GA Lage Mierde
T (013) 509 28 98 E hkloppie@gmail.com

CORRECTOR

Felix Crooijmans
Gravenstraat 14, 5663 GC Geldrop
T (040) 285 05 43 E fmwcrooijmans@onsbrabantnet.nl

VERSLAGGEEFSTER

Mevr. J. (Joke) van Gils
Bergstraat 20, 5175 AA Loon op zand
T (0416) 36 23 25 E joke.vangils@home.nl

AFGEVAARDIGDEN

Noordbrabantse Federatie
Ton de Brouwer
Ruitersweg 6, 5674 XB Nuenen
T (040) 284 22 12 E a.debrouwer01@onsnet.nu

Europese Gemeenschap van Schuttersgilden

G. (Gerard) van Eum
Grootmaat 11, 6903 XA Zevenaar
T 06 48794166 E vaneumg@tele2.nl

KRINGREDACTEUREN

KWARTIER VAN OIRSCHOT

Jan van Gelooven
Bendastraat 55, 5011 TB Tilburg
T (013) 455 64 17 M 06 55 33 83 74
E janvangelooven@planet.nl

PEELLAND

Frans Aldenzee
Nieuwe Uitleg 10, 5761 ED Bakel
T (0492) 34 19 48 E almo-unique@planet.nl

MAASLAND

Bert van Hulten
Sint Antoniusstraat 81, 5144 AC Waalwijk
T (0416) 33 54 63 E menfrea@compaquet.nl

KEMPENLAND

Piet van de Wiel
Boekweitstraat 34, 5632 KJ Eindhoven
T (040) 241 09 78 E ripilimielki@kpnplanet.nl

LAND VAN CUIJK

Hannie Hamers-Heessen
Walstraat 47, 5371 AL Ravenstein
T (0486) 41 15 52 E fam.hamers@planet.nl

BARONIE EN MARKIEZAAT

Rien de Krom
Konijnenberg 3, 4661 AH Halsteren
T (0164) 68 55 99 E mfdkrom@home.nl

ADMINISTRATIE EN ABONNEMENTEN

Henk van den Broek
Beukendreef 39, 5056 CA Berkel-Enschot
T 013 52 85 520 E henk.vanden.broek@tele2.nl

BETALINGEN

RABOBANK Steensel
Rekeningnummer: 13.45.08.874
Stichting De Gildetrom

Niet meer zoeken...

En zo is het. Vanaf dit nummer is een inhoudsopgave opgenomen op pagina 61. Bij de rubrieken staan de artikelen vermeld, die verwezen worden naar de betreffende pagina. Dus zoeken is verleden tijd.

Zo is er weer een stap gezet naar de verbetering van De Gildetrom.

Wat de redactie echter wel tegenvalt, is de hoeveelheid kopij voor het kringnieuws.

Is er in het afgelopen voorjaar zo weinig gebeurd wat niet vermeldenswaard was?

Het baart ons wel zorgen. Ik weet wel dat tweehonderd woorden niet veel is.

In de toekomst hopen we hierin verandering te brengen. Maar... jullie moeten wel blijven schrijven!

De Gildetrom bestaat dit jaar 60 jaar. In een speciale rubriek zijn een aantal gildebroeders die zestig jaar of langer gildebroeder zijn geïnterviewd. Hieruit zijn prachtige verhalen te voorschijn gekomen. In dit nummer maar liefst negen in getal!

De jeugd is minder nadrukkelijk aanwezig, zij krijgen bij het kringnieuws aandacht. Helaas hebben we opnieuw van veel gildebroeders- en zusters afscheid moeten nemen. Zij blijven een ereplaats in De Gildetrom houden.

De leden van de redactie zijn zeer benieuwd naar de mening van de lezers.

Wij doen ons best de kwaliteit van de Gildetrom vast te houden en te verbeteren.

Daarbij gaan we uit van onze eigen ideeën en meningen. Maar wat vindt de lezer? Heeft u ideeën, aan- of opmerkingen? Wij zouden dat graag vernemen teneinde nog meer tegemoet te kunnen komen aan de wens van de lezers.

De redactie blijft zich inzetten om ieder keer weer een interessant nummer samen te stellen. Daar heeft ze jullie steun hard bij nodig. Stel hen dus niet teleur, maar pak de pen en schrijf!

Peter van Kuijen

Sluitingsdata inzenden kopij voor 2013

Nr. 3/2013

24 juni

Nr. 4/2013

01 oktober

VOORWAARDEN

Abonnementsprijzen 2013:

Particulier abonnement € 10,50 (indien een machtiging tot automatische overschrijving is verleend € 7,50). Collectief abonnement via gilde € 7,50.

Indien geen machtiging tot automatische overschrijving is verleend, wordt voor de incasso van het totaalbedrag per gilde € 3,00 in rekening gebracht.

Buitenlands abonnement: € 17,50. Het abonnement geldt voor een kalenderjaar en wordt geacht te zijn voortgezet, indien niet vóór 1 november opzegging heeft plaatsgehad. Nieuwe abonnementen kunnen onmiddellijk ingaan. De redactie houdt zich het recht voor, teksten naar beste weten en in ieders belang te redigeren.

Advertentietarieven worden op aanvraag medegedeeld.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en of openbaar gemaakt op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Stichting De Gildetrom. De ingezonden artikelen vallen buiten de verantwoordelijkheid van de hoofdredactie.

Vormgeving en layout: Olafs Grafische Vormgeving

Druk: Drukkerij Vos Gemert. Oplage: 3500 stuks

Ontwerp, opmaak, drukken en verzenden van uw magazine of andere periodieke uitgave.
Jubileumboeken, brochures en folders voor uw evenementen.

Wij informeren u graag over de vele mogelijkheden binnen uw budget.

Bel Frans Vos, 06-533 661 45.

drukkerij vos

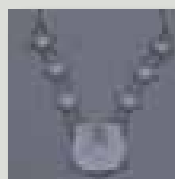
Dommel 36
5422 VH Gemert

T 0492 39 11 11
E info@vosdruk.nl
I www.vosdruk.nl

Goud- Zilver Atelier
Andriessen

voor al uw
Schutters en Gilde zilver

Dorpsstraat 18
5708 GH Helmond
Tel. 0492-550792
www.andriessen-helmond.nl

JOHN BIJSTERVELD
MEESTER GOUDSMID / EDELSMID

Leenderweg 37
5554 CK Valkenswaard
TEL. 040 - 204 24 89
goudsmidbijsterveld@hetnet.nl
www.goudsmidbijsterveld.nl

EXCLUSIEF GILDEWERK
VOOR EEN PERSOONLIJK ACCENT

 **Seezo Uniformen,
meesters in maatwerk**

Een veelzijdig assortiment voor schutterij, gilde, muziek en showband.
Comfortabele uniformen met een perfecte pasvorm voor een herkenbare identiteit en een stijlvolle presentatie.

Seezo

Meesters in maatwerk

www.seezo.nl

Seezo Uniformen B.V. St. Janstraat 38 - 7256 BC Keijenborg Gld.
Tel. (0575) 46 16 41. (na 17.00 uur: (0575) 46 19 38). Fax (0575) 46 26 69
info@seezo.nl

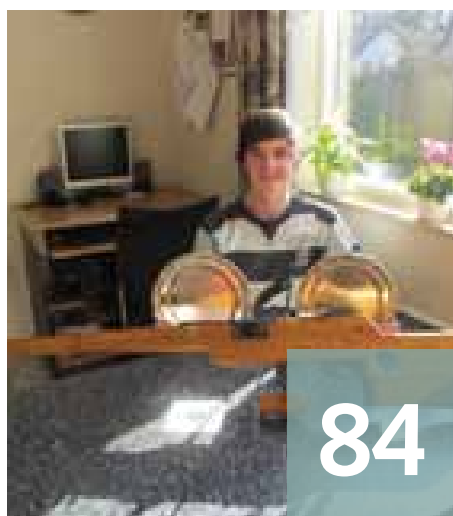

Een open boek over de financiën van kringdagen

Dat was me schrikken op de jaarvergadering van kring Maasland op 9 november 2012. Twee gilden die toegezegd hadden dat zij een kringdag zouden organiseren trokken hun toezegging in. Ze durfden geen kringdag te organiseren omdat ze onder andere bang waren financieel verlies te lijden.

60 jaar De Gildetrom interviews

Stan Konings levert huzarenstukje

Inleiding

Door Peter van Kuijen 59

Informatief

Het ontstaan van de naam

"St. Sebastiaan en Barbara", Moergestel 62

Commotie om archief 63

Veranderingen bij De Gildetrom 63

Een open boek over de financiën van kringdagen 64

Een link naar het verleden 66

Federatie nieuws

Nieuwe bestuursleden N.B.F.S. 67

(Her)benoeming secretarissen van de

Federatieve Commissies 67

Vendelreglement 67

Gildecongres 67

EGS nieuws

Ondertekening contract EST 2018 67

60 jaar De Gildetrom

60jaar De Gildetrom 68

Reportage

Onthulling van namen bij het

bevrijdingsmonument Eindhoven 78

Opening gildehuis Sint-Joris, Bladel. 79

Jeugd

Kruisboogschutter Stan Konings

levert huzarenstukje 80

Ingezonden

Verborgten verleden 81

Inburgeringscursus gildefeesten (deel 2) . 82

Digitaal gildearchief 83

Interview

met Jan Jacobs op 13 februari 2013 84

met Ton Meijer op 13 februari 2013 86

Kringnieuws

Land van Cuijk 88

Kempenland 90

Maasland 91

Kwartier van Oirschot 98

Peelland 100

Baronie en Markiezaat 102

In memoriam

Mogen zij allen rusten in vrede 104

Het ontstaan van de naam “St. Sebastiaan en Barbara”, Moergestel

Uit: Nieuwsbrief van gilde Sint Sebastiaan en Barbara, Moergestel (volgens het archief)

“Dikwijls was, bij mijn bezoeken die ik aan Keizer Jantje van Elderen bracht, het ontstaan van het Gilde Sint Barbara al besproken”, schrijft onze oud schrijver en later hoofdman, Gerrit Hoffmans. “Op vrijdag 21 november 1986 is dit weer onderwerp van gesprek”. De aanleiding voor Gerrit om het onderwerp op schrift vast te leggen, is het feit dat er een tijd zal komen waarbij de keizer Jantje niet meer onder ons is.

De oude gildebroeders weten het nog wel ongeveer, maar voor velen en zeker de nieuwe gildebroeders die na ons komen is het van historisch belang te weten hoe ooit de naam “St. Barbara” is verbonden met “St. Sebastiaan”. We lezen, dat in 1922 door het Gilde St. Sebastiaan een groot Gildefeest wordt georganiseerd, achter “De Mulder” ongeveer op de plaats van de “hippel pad” waar nu de Prinsenstraten zijn. In de optocht rijden veel praalwagens mee, wat in die tijd niet ongewoon is.

St. Sebastiaan heeft een mooi en geslaagd Gildefeest, ook financieel. In die tijd gaan er stemmen op om met geweer op de wip te gaan schieten, naast het schieten met handboog op doel. Na het geslaagde Gildefeest is er geld en er worden vijf geweren gekocht bij de wapenhandelaar “van Berkel” in Tilburg op den Heuvel.

“Toen begon het fout te gaan”, vertelde de Keizer: “een vereniging in een vereniging geeft moeilijkheden”. Er wordt een schietvereniging opgericht met de naam “St. Agnus”. Het ledenaantal bestaat uit 12 Sebastiaanleden. Op de zondagmorgen gaat men schieten op “t Stokske”, bij Willeke de Kort. De contributie bedraagt f 0,25 per maand. Het gaat allemaal goed, tot in 1924 de penningmeester Piet Schilders zonder aanwijsbare redenen meedeelt dat de pot leeg is. Hij wordt dan ook prompt door de Hoofdman van St Sebastiaan, Hein (van Nele) Roozen (de vader van C. Roozen (aannemer)), buitengezet. De Keizer drukte zich op een andere wijze uit, maar dat schrijven we niet op. Voor de Gildebroeders die hem nooit gekend hebben, Keizer Jantje had de bijnaam: “Jantje Vloek”. Piet Schilders kon niet meer schieten en sloot zich aan bij de schietvereniging van “Bombay” in

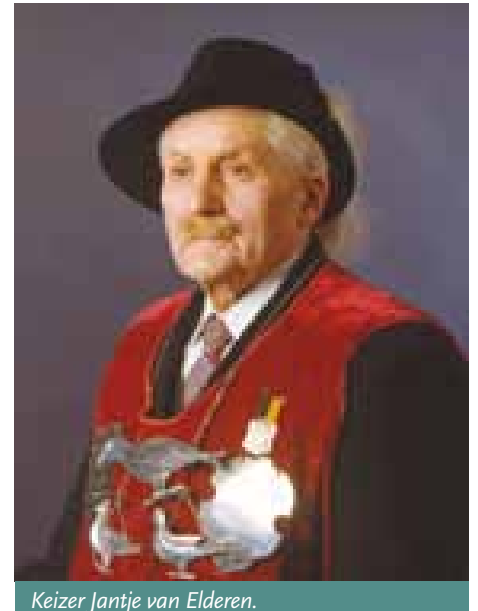
Berkel-Enschot.

St. Agnus gaat nog enkele jaren door, maar de goede geest is eruit. Omstreeks 1930 is het gedaan met St. Agnus en de vijf geweren zijn spoorloos. Voor Piet Schilders werd ook in Berkel-Enschot de grond te heet onder zijn voeten.

De tijd was gekomen om in Moergestel wat te ondernemen. Gebruikmakend van de onderlinge slechte verstandverhouding bij St. Sebastiaan, richt hij met behulp van enkele oud-Sebastiaanleden het Gilde St. Barbara op. De hoofdman wordt, hoe kan het ook anders, Piet Schilders.

In 1934 wordt er door verschillende Gildebroeders in Brabant getracht een bond van Schuttersgilden op te richten. In 1935 komt deze tot stand met de Jonkheer van Rijckevorsel. De Jonkheer, woonachtig in Moergestel, maar afkomstig uit Berlicum, brengt de Midden-Brabantse Gilden bij elkaar in het Patronaat te Diessen. Daar wordt op 24 mei 1935 de kring van Schuttersgilden “Het Kwartier van Oirschot” opgericht. Dit is in tegenstelling tot wat het kringbestuur beweert. Echter, het bewijs hiervan is de uitnodiging voor deze vergadering, welke in ons archief ligt. De uitnodiging is afkomstig van Keizer Jantje. Daarnaast blijkt uit het kasboek van Gilde St. Joris dat de eerste contributie f 2,50, wordt betaald in september 1935.

Het vreemde is dat Piet Schilders, Hoofdman van St. Barbara, tot de voorzitter van het Kwartier van Oirschot wordt gekozen. Nog vreemder is het, dat na enkele jaren het Kwartier van Oirschot het bestaansrecht van St. Barbara in twijfel trekt. Overigens niet ten onrechte, want wat in Moergestel al langer bekend is, is dat het Gilde St. Barbara elke vorm van bestaansrecht mist.

Keizer Jantje van Elderen.

Er is niets bekend van het vroegere bestaan van meer dan drie Gilden in Moergestel. Er is geen Caert of enig ander aanvaardbaar bewijs. St. Barbara wordt als Gilde niet meer geaccepteerd en men voert gesprekken met St. Joris en St. Catharina over een mogelijke fusie, maar deze wordt afgewezen. Het gevolg is dat er niets anders opzit dan een mogelijkheid van fusie met het Gilde St. Sebastiaan. Uit deze gesprekken wordt al gauw duidelijk dat, zolang Piet Schilders Hoofdman en/of lid is, er geen fusie mogelijk kan zijn.

Na het overlijden van Piet Schilders in 1954, worden de besprekingen weer geopend. Het gevolg is een fusie in september 1954 onder enkele voorwaarden: 1) alle Overheidsleden van St. Sebastiaan blijven overheidslid; 2) er wordt geen overheidsfunctie overgenomen van St. Barbara; 3) alle bezittingen van St. Barbara worden overgedragen; 4) de naam van de fuserende Gilden wordt: “St. Sebastiaan en Barbara”. Dit zal blijven zolang er Gildebroeders van St. Barbara lid zullen zijn van het Gilde St. Sebastiaan en Barbara. ■

“De Mulder” is het huis waar Niels van de Ven woont.

Commotie om archief

Sinds jaar en dag werd het archief van het St. Catharinagilde Helmond bewaard in het gemeentelijk archief. Het gilde, opgericht omstreeks 1401, heeft een archief van meer dan veertig archiefdozen. Het archief is zo omvangrijk omdat het gilde vroeger grond in eigendom had en verpachtte en gebouwen beheerde. Het gemeentearchief ging per 1 januari 2003 op in het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE). Eerst werd het archief in een dependance van het RHCE in Helmond ondergebracht, maar enkele jaren later verhuisde het gemeentearchief inclusief het gildearchief naar Eindhoven. Het zit wel goed met ons archief, dacht men bij het Catharinagilde totdat men eind vorig jaar een forse brief ontving van het RHCE. In de brief werd het voorstel gedaan om een substantieel deel van het archief, elf dozen, te vernietigen. In deze dozen zitten archiefstukken zoals renteboekjes, geldelijke kwitanties en brieven waaronder een lakzegel van Prins Bernhard. Voor het gilde zijn het waardevolle stukken met een gildehistorische waarde, die bovendien interessante gegevens op kunnen leveren voor genealogisch onderzoek. Het gilde had de in bewaringstelling contractueel vastgelegd maar de politiek veranderde de spelregels. In november 2012 werd het politieke besluit genomen om alleen dat te archiveren wat exact voldoet aan de archiefwet. (J.v.G.: In de archiefwet staat dat de zorgdrager verplicht is om selectielijsten te maken, waarin wordt aangegeven welke archiefbescheiden voor vernietiging in aanmerking komen.) Volgens oude deken Ron Peters is het een bezuinigingsmaatregel. Het gilde gaat niet akkoord met de vernietiging van een deel van hun archief en krijgt dit terug. Het gilde gaat de archiefdozen nu zelf bewaren. Tip: Als u overweegt uw gildearchief onder te brengen in een historisch archiefcentrum vraag dan naar de selectielijsten van dat centrum. ■

Veranderingen bij De Gildetrom

Zestig jaar geleden begonnen enkele gildebroeders met de voorloper van de huidige gildetrom. Het blad anno 2013 lijkt niet meer op het blad van zestig jaar geleden, zoals de mens dat ook niet doet. Maar een mens verliest in de loop van de tijd zijn of haar schoonheid en wijsheid is de genoegdoening voor broze botten en een gerimpeld vel. Bij De Gildetrom is het andersom, het blad is uitgegroeid van een sober zwart/wit blad tot een glossy full color magazine. De laatste jaren heeft men veel tijd en geld besteed aan de technieken waarmee De Gildetrom gemaakt wordt. Zo langzamerhand werd het idee opgevat dat deze investeringen tot een beter resultaat zouden leiden als er ook geïnvesteerd zou worden in het proces van hoe de inhoud van het blad tot stand komt. Het bestuur besloot een enquête te houden bij de abonnees en vroeg naar hun verwachtingen. Er bleek behoefte te zijn aan meer inhoudelijke verhalen. Om daarvoor plaats te maken werd de digitale nieuwsbrief bedacht en werd Joke van Gils als reporter aangesteld om de leegte op te vullen. Begin 2012 daagde de jury van de Jan Mesprijs het bestuur uit om de bereidheid tot verandering van de werkwijze bij alle partijen te peilen en om tot een stappenplan te komen. Het bestuur pakte de handschoen op en startte met een kwaliteitsimpuls om tot een breder aanbod van artikelen te komen. Wim Bischoff, de bestuursvoorzitter, deed onderzoek naar de werkwijze van vergelijkbare bladen en inventariseerde de mogelijkheden. Hij stelde een gespreksnotitie op om eerst een bestuurlijke verkenning te doen. De gespreksnotitie is met het bestuur, de hoofdredactie en de kringcorrespondenten in twee themabijeenkomsten besproken. Dit leidde tot overeenstemming over de wijze waarlangs de vernieuwing gestalte zou krijgen. Het bestuur ging aan de slag om het bestuur te completeren en met het zoeken naar een nieuwe adjunct-hoofdredacteur. Felix Crooijmans was amper een paar weken adjunct-hoofdredacteur toen hij kringvoorzitter werd, hij kon de beide functies niet met elkaar combineren.

Ook hield het bestuur een mini-enquête naar de behoefte van de digitale nieuwsbrief. Dit voorspel leidde tot een reorganisatie waarbij geen ontslagen vielen. Integendeel.

WAT ER ZOAL VERANDERD IS?

1) De functie van kringcorrespondent is opgevaardeerd tot die van kringredacteur. De kringredacteurs nemen initiatieven om kwalitatief betere achtergrondinformatie uit hun kring te vergaren. 2) Tijdens de redactievergadering wordt er meer gepland en vooruitgekeken, ook worden de ervaringen met de nieuwe functie-inhoud getoetst. 3) Harry Kloppenburg is aangesteld als adjunct-hoofdredacteur. Hij biedt de primaire begeleiding in het veranderingsproces in samenwerking en samenspraak met hoofdredacteur Peter van Kuijen. Zo nodig wordt externe begeleiding gezocht en ingeschakeld. 4) Joke van Gils, die een proeftijd van een jaar had, is blijvend aangesteld, zij woont de redactievergadering voortaan bij en zal de redactie ondersteunen. 5) De organisatiestructuur is platter geworden en het redactiestatuut is herzien. 6) Vacatures binnen het bestuur zijn, op een na, opgevuld.

WAT GAAT ER ZOAL GEBEUREN?

1) De hoofdreactie is gevraagd om een visie vast te leggen met daarbij een plan van aanpak. Indien nodig neemt de hoofdredactie zelf het initiatief en legt de benodigde contacten ter voortgang van de ontwikkelingen. 2) Het kan zijn dat een kringredacteur de inzender van een (nieuws)artikel benadert en vraagt om zijn artikel uit te diepen of de kringredacteur nodigt anderen uit tot het schrijven van een artikel. 3) Omdat er nogal wat gevraagd wordt van de kringredacteurs wordt er halverwege en eind 2013 geëvalueerd. 4) De bestuurstaken worden herverdeeld.

WAT GAAT ER NIET VERANDEREN?

1) De digitale nieuwsbrief blijft. 2) Het kringnieuws blijft ook. 3) U levert uw kopij in bij dezelfde mensen onder dezelfde voorwaarden als voorheen. ■

Dat was me schrikken op de jaarvergadering van kring Maasland op 9 november 2012. Twee gilden die toegezegd hadden dat zij een kringdag zouden organiseren trokken hun toezegging in. Ze durfden geen kringdag te organiseren omdat ze onder andere bang waren financieel verlies te lijden. Om te leren hoe je financiële verliezen kunt voorkomen belde ik de gilden die in 2012 een kringdag organiseerden op en vroeg hun naar hun ervaringen.

Een open boek over de financiën van kringdagen

KRINGDAG MAASLAND

Het St.-Antonius en St.-Barbaragilde uit Sint-Michielsgestel organiseerde ter ere van hun 400-jarig bestaan een feestelijk weekend op 1, 2 en 3 juni 2012. Op de vrijdagavond stroomde na de goedbezochte receptie de feesttent vol en genoot men van een staalkaart van poptalent. De DommelPop-kosten waren niet hoog. Om een gezellige avond te organiseren hoef je niet persé dure artiesten binnen te halen, plaatselijk talent kreeg een kans. De open dag op 2 juni bleek een schot in de roos; verenigingen, bedrijven en families hadden 45 teams van vier personen ingeschreven voor de Gestelse gildedag. De teams hielden een competitie kruisboogschieten, buksschieten en jeu de boules en er was individueel koningschieten. De bierwagen voorzag de deelnemers van bier en fris en paste perfect bij de ambiance. De Rabobank had deze dag gesteund. De

kringdag werd omlijst door Gestels Goed, een cultureel en folkloristisch publieksevenement. Daarnaast waren er demonstraties van oude ambachten en een gecombineerde tentoonstelling van de heemkundekring en het gilde. Deze extra evenementen werden georganiseerd om een grotere toeloop te krijgen van de Gestelse bevolking. Maar het weer zat enorm tegen. Het publiek liet het afweten en veel deelnemers kozen ervoor om na de massale opmars naar huis te gaan. Volgens PR-man Henk van Breugel is het verstandig om niet op één paard te wedden, maar om aan risicospreiding te doen door meerdere activiteiten te houden. Achteraf is gebleken dat dankzij de spreiding over drie dagen en door sponsoring en inzet van vele vrijwilligers dat het gilde er financieel alsnog uit heeft kunnen springen. Een tip: maak gebruik van dorpsgenoten die verstand van PR en organiseren hebben, dit

werkt verhelderend en geeft een bredere kijk op de organisatie.

KRINGDAG KEMPENLAND

Het St. Jorisgilde uit Stratum hield een feestelijk 500-jarig jubileumweekend in het eerste weekend van juni 2012. Op 1 juni was er een compleet nieuw evenement: Brabant Ameezing, een Brabantse meezingavond onder leiding van Ad Maas en onder organisatie van Lo Boelhouwers Event Management. Deze avond kon gehouden worden door een geweldige bijdrage van Eindhoven 365. Naast Ad Maas met zijn koor en orkest traden er diverse zangers en zangeressen op, de hoofdrol was weggelegd voor Gerard van Maasakkers. De opkomst viel tegen, men verwachtte tussen de 1.200 en 1.500 toeschouwers maar er kwamen maar tegen de 1.000 man. Wat ook tegenviel was de baropbrengst (toch was de entree gratis); veel bezoekers hadden eigen drank meegebracht en daar had het gilde niet op gerekend. En omdat hier geen afspraken over gemaakt waren stonden de vrijwilligers het gebruik van de eigen drank toe. Op zaterdag hield het gilde de jubileumreceptie en werden de nieuwe uniformen gepresenteerd. Deze dag werd bekostigd door het gilde, inclusief de drank. Het weer op de kringdag van 3 juni was bar en boos zodat het veel deelnemers met aanhang en bezoekers scheelde en dat had gevolgen voor de baropbrengst die een groot gedeelte van de kosten zou hebben moeten dekken. Het jubileumfeest heeft, ondanks de vele inspanningen een gat geslagen in de financiële reserves van het St. Jorisgilde. Gelukkig zijn er geen onverantwoorde risico's genomen; er was gezorgd voor een degelijke calamiteitenbuffer voordat men met de organisatie van de viering van het 500-jarig jubileum begon.

Een natte Kringgildedag in Kempenland.

In Sint-Michielsgestel was het niet anders.

KRINGDAG LAND VAN CUIJK

De kringdag van het Land van Cuijk was eveneens op 3 juni 2012. Het Sint-Mathiasgilde uit Oploo organiseerde de kringdag bij het 360-jarig bestaan van het gilde. Deken-schrijver Kees Lenkens vertelt dat ze er bij hun gilde van overtuigd zijn dat het houden van een pure gildedag het beste resultaat geeft. Het gilde heeft in 1990 en 2002 gildedagen georganiseerd met activiteiten voorafgaande aan de gildedag, zoals een ludiek spel. Maar het sloeg niet aan, erna moest er hard gewerkt worden om de financiële tekorten te minimaliseren. Kees: „De belangrijkste dag is de zondag, daar draait het om. We hebben het geluk dat we in een klein dorp zitten want hoe groter de plaats des te minder aanloop.” Oploo is een kerkdorp van de gemeente Sint Anthonis en heeft ongeveer 1.800 inwoners. De kringdag verregende, maar in alle andere opzichten verliep de dag supergoed. De organisatie was perfect voorbereid, het gilde was op tijd met de organisatie begonnen en - niet onbelangrijk - één man trok de kar. Op financieel gebied waren er nul problemen. De sponsoring had voldoende middelen opgebracht. Kees wijt dat aan twee oorzaken: je moet er de juiste man op afsturen en je moet niet te laag inzetten, je kunt beter

10 sponsors hebben voor een bedrag van 250 Euro, dan 25 van 10 euro. Ofschoon het flink regende tijdens de optocht, vertrokken de deelnemers na de optocht niet naar huis. De tent (20 x 50 meter) zat 's middags vol en er werd veel koffie gedronken, en koffie brengt meer op dan drank.

KRINGDAG KWARTIER VAN OIRSCHOT

Gilde O.L.Vr. en de H. Willibrordus uit Wintelre organiseerde de kringdag van het Kwartier van Oirschot op 10 juni 2012. Het was een gildedag zonder jubileum. In 2020 zal het gilde groot uitpakken, want dan wordt het 700-jarig bestaan gevierd. In Wintelre hebben ze de kringdag gehouden geheel en al volgens het draaiboek van de kring. Toch wilde men wat vooraf doen, daarom arrangeerde het gilde op 8 juni een Duitse feestavond met medewerking van Die Powerhosen. Tien muzikanten bliezen een schlager-show met Duitse muzikale herinneringen. De gildedag was geweldig, het weer was grandioos, en er was voldoende publiek tijdens de optocht. Er kwamen naar schatting ongeveer 3.000 bezoekers naar het feestterrein. De kringdag was in financieel opzicht succesvol, maar de Duitse feestavond bracht niks op. Hoewel de entree

gratis was, was de baropbrengst niet groter dan de kosten. Gezien deze ervaring adviseert de deken-schrijver om geen feestavonden met artiesten te organiseren.

KRINGDAG BARONIE EN MARKIEZAAT

Het St. Jansgilde in Wernhout organiseerde op 17 juni 2012 een kringdag bij het 350-jarig bestaan. Aanvankelijk had het gilde gepland om iets van te voren te doen maar besloot uiteindelijk om alleen een gildedag houden. Men organiseerde een gildedag puur voor de schutters. De kringdag in Wernhout was prima verlopen. Er was een goede onderlinge samenwerking, alle gildeleden hebben hun steentje bijgedragen. In financieel opzicht was de kringdag positief, de penningmeester is heel tevreden over het eindresultaat. Het was de eerste keer dat het St. Jansgilde sponsorgeld op heeft gehaald. De gildeleden zijn twee aan twee bij bekenden langs de deur gegaan en hebben om een bijdrage voor de kringdag gevraagd. Dat heeft een aardig bedrag opgebracht. Ondanks de crisis en dankzij het zomerse weer was de baropbrengst tijdens de gildedag positief.

En door samen te werken met de plaatselijke fanfare, die een week later een festiviteit had, is er geld bespaard door samen een feesttent te huren. Leden van de fanfare hebben op de kringdag bediend en de gildeleden hielpen tijdens het fanfarefeest.

KRINGDAG PEELLAND

Peelland hield zijn kringdag op de meest natte zondag van de junimaand, op 24 juni. De dag werd georganiseerd door het St.-Servatiusgilde uit Lieshout. Het gilde koos voor de sobere variant van een gildedag maar deed het toch anders. Speciaal voor de gildedag was er een stichting in het leven geroepen, niet om de zaken te scheiden maar omdat een stichting makkelijker aan subsidie kan komen. Voor een gildefeest krijg je geen subsidie maar wel voor educatieve activiteiten in het kader van het cultureel erfgoed. Het gilde organiseerde voorafgaande aan de gildedag een schoolproject en bezocht de drie basisscholen in de gemeente, iedere school vormde een schoolgilde voor de optocht. Het educatieve project sloeg bij diverse subsidieverstrekkers aan. De stichting had ook een immateriële sponsor: de gildedag werd in de showroom van een bedrijf gehouden waarvoor het gilde geen huur hoefde te betalen. Dit betekende een strakke planning en een geolied team want de inrichting van de gildedag kon pas op de zaterdagmiddag beginnen. Ferd van Hout wilde met alle plezier deze taak op zich nemen. De organisatie van de gildedag ging goed en

de inrichting van de showroom op de zaterdagmiddag verliep naar wens. Na de massale opmars op het kletsnatte evenemententerrein vertrokken de kinderen van de schoolgildes naar huis voor een warme douche en droge kleren. Zij en hun ouders kwamen niet meer terug. Het houden van een gildedag op een compact terrein is prima bevallen, de stress om de tent vol te krijgen was er niet. Tijdens de regen was de showroom aardig vol, er konden ongeveer 650 mensen in. Er was bewust gekozen voor een consumptieprijs van € 1,50 omdat een lage consumptieprijs de baropbrengst verhoogt. Ook mochten de bezoekers de niet gebruikte bonnen inwisselen. Dankzij sponsoring en subsidie waren er voldoende middelen zodat men niet afhankelijk was van de horeca. Het saldo was zeker positief.

HOE WORDT EEN KRINGDAG GEEN FINANCIËLE TEGENVALLER?

Uit de nabeschouwingen blijkt dat de volgende uitgangspunten belangrijk zijn. 1) Werk kosten-neutraal. Zorg voor voldoende financiën, via sponsoring, subsidies, acties of reserves om op zijn minst alle kosten te kunnen dekken. 2) Reken niet op een baropbrengst, de opbrengst van de bar valt niet te voorspellen. 3) Ben ervan bewust dat bezoekers op festivals en evenementen steeds vaker hun eigen eten en drinken meebrengen. 4) Denk er over na of het kringdagprogramma aangepast kan worden. Het stramien van de kringgildedagen is kort na de Tweede Wereldoorlog ontstaan. Past de

erewijn nog bij wel deze tijd? Is het wel nodig om herdenkingszilver te schenken? Kan de optocht geschrapt worden waardoor er minder veiligheidsmaatregelen getroffen moeten worden? Kortom het is tijd voor dialoog.

HOE DE KRINGBESTUREN EN DE NBFS EEN BIJDRAGE KUNNEN LEVEREN

Het voorgaande onderzoekje is te klein om te concluderen dat slecht weer (geen) invloed heeft op de baropbrengst of dat extra feestelijke activiteiten wel of geen geld opbrengen. Daar zijn ervaringscijfers voor nodig. De kringbesturen kunnen de organiserende gilden geweldig helpen door ervaringscijfers van de kringdagen te verzamelen en deze van alle kringen te bundelen in een federatief document. Bij ervaringscijfers gaat het om cijfers aangaande de inkomsten zoals subsidies, sponsorgeld, baropbrengts in combinatie met omzet en prijzen, inkomsten van food catering, entreegelden (wordt in Belgisch Limburg gedaan), acties, enzovoort. Maar ook om de uitgaven: huurprijzen van tent en andere accommodaties, prijzenzilver, de kosten van veiligheidsmaatregelen en terreininrichting, jury, mis en erewijn, enzovoort. Ook de randvoorwaarden zijn van belang: de organisatie, het soort weer, het type terrein, de grootte van de tent, aantallen bezoekers, de omgeving (stad of platteland), soort PR (billboards, posters, lokale bladen, huis-aan-huis uitnodigingen) en nog meer. ■

Een link naar het verleden

Er zijn in het verleden duizenden, wellicht miljoenen foto's gemaakt van gildefeesten in Noord Brabant.

Vele foto's zijn ondergebracht in gilde-archieven en in de Brabant-collectie, onderdeel van de Universiteit van Tilburg.

Maar ook filmpjes duiken, via het internet, met regelmaat op. Gildebroeder Jos van de Heyden uit Best vond op You Tube een filmpje van het landjuweel 1951 in Oirschot.

http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=sMTXs6H4aCw geeft U link naar het verleden.

Veel kijkplezier.

Nieuwe bestuurs- leden N.B.F.S

In de kringen Land van Cuijk en Peelland zijn onlangs de voorzitters, respectievelijk Odi Bouwmans en Loek Swinkels, teruggetreden. Nieuwe voorzitters werden Karel van Soest en Henk de Hair. Zij hebben daarmee ook qualitate qua zitting genomen in het bestuur van de N.B.F.S.

(Her)benoeming secretarissen van de Federatieve Commissies

De commissies Trommen & Bazuinblazen en Geweerschieten hebben in respectievelijk Truus van der Schoot (E: vds@home.nl) en in Nico in 't Veld (E: nicointveld@gmail.com) een nieuwe secretaris gekregen. De secretarissen van alle andere federatieve commissies zijn op 16 april 2013 voor een periode van 4 jaren herbenoemd.

Vendelreglement

In de Algemene Vergadering van 16 april 2013 is het nieuwe vendelreglement vastgesteld. Na het drukken zal het worden verspreid. Ingangsdatum 1 januari 2014.

Gildecongres

Het eerstvolgende gildecongres zal worden gehouden op 26 april 2015 te Zoutleeuw, België. Thema: "Tussen kromstaf en hand-boog". Uitnodigingen worden te zijner tijd aan alle gilden toegezonden.

Ondertekening contract EST 2018

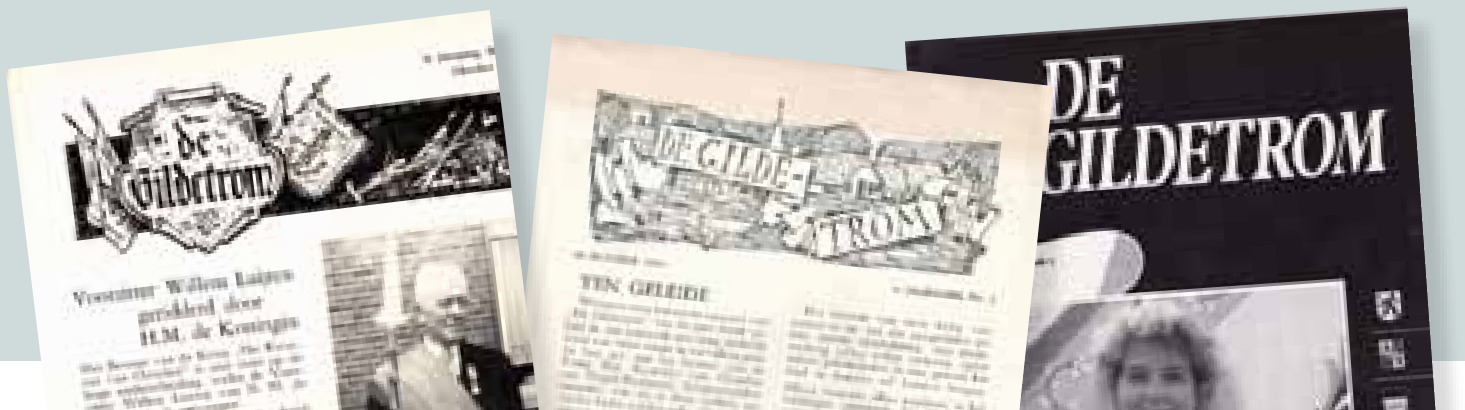
Zaterdag 6 april 2013 is er in kasteel Merode te Langerwehe in Duitsland door Prins Charles-Louis de Merode, voorzitter van de Europese Historische Gemeenschap (EGS), en de secretaris-generaal Peter Olaf Hoffmann een contract ondertekend met de organisatoren van het Europees Koningschieten 2018 in de gemeente Leudal. Zeven Limburgse schutterijen gaan samen de organisatie op zich nemen. Regionaal secretaris Gerard Uem was bij de ondertekening aanwezig namens de drie gildefederaties in Nederland en namens de NBFS federatie waren aanwezig voorzitter Jos Verbeeten, Henny Hoppenbrouwers en Europakoning Toon Weijtmans.

Naast het ondertekenen van het contract was er ook een bijeenkomst van de EGS voor een evaluatie over het Europees Koningschieten 2012 in Tuchola en over de gang van zaken betreffende de voorbereidingen van het Europees Koningschieten 2015 te Peine in Duitsland. ■

De ondertekenaars.

**Heeft u al een abonnement op
de digitale Nieuwsbrief van De Gildetrom?**
nieuwsbrief@degildetrom.nl

Door: Joke van Gils

Piet Weijtmans, 76 jaar

Piet Weijtmans ontvangt me in de hal van De Eikelaar, een woonzorgcentrum voor ouderen in Udenhout. Hij rijdt me in zijn scootmobiel voor naar zijn appartement. We gaan aan de huiskamertafel zitten, dat praat en schrijft makkelijker.

Piet was nog een manneke toen hij in 1949 voor het eerst een gildedag meemaakte. De hoofdmans zei tegen hem: „Als je alle keren meegaat krijg je een flesje limonade.” Piet werd in 1953 lid van Sint Joris Udenhout, trots laat hij zijn jubileumschildje zien dat hij pas heeft gekregen. Aanvankelijk mocht hij niet meedoen aan de schietwedstrijden omdat hij nog te jong was (16), maar Van de Wouw uit de Loonse Molenstraat had zijn deelname doorgedrukt. Het was heel vanzelfsprekend dat Piet gildebroeder werd. Zijn opa en de broer van zijn opa waren allebei schutter evenals zijn vader en ooms. Nu zijn zijn broers en neven, zijn zoon Rob en zijn vriendin Adri Klijs lid van het gilde, en nog veel meer familieleden. Alle Weijtmansen, Vromansen en Schoenmakers bij het gilde zijn familie. Piet werd in de jaren vijftig hoofdmans. Hij gaat elke zondag naar het gilde, dan hoogjast hij met de senioren terwijl de schutters schieten. Hij kan niet meer schieten, dat houdt eenmaal op.

Voor Piet is schieten de leukste gildeactiviteit, de onderlinge competitie en de drang om de beste te zijn spreken hem aan. Hij heeft in 1960 de Federatie van scherpsschutters Noord-Brabant mee opgericht en was gedurende zo'n dertig jaar afgevaardigde in het bestuur

namens de bond Udenhout. De federatie bestaat uit zeventig verenigingen en houdt alle jaren de wedstrijd om het Nederlands kampioenschap. Dan wordt er opgelegd geschoten en uit de vrije hand, het gaat er om wie het langste volhoudt en het meeste raak schiet. Sint Joris Udenhout heeft de wedstrijd negen keer gewonnen.

Als ik Piet vraag of hij nog een leuke anekdote heeft dan begint hij te vertellen over de internationale gildewedstrijden in Brasschaat in de zomer van 1953. Ze hadden twee taxi's gehuurd bij taxibedrijf Van Nunen, de rit kostte dertig gulden per taxi.

De penningmeester had geen commentaar geleverd want ze brachten voor honderd gulden deelnemersgeld mee naar huis. In Brasschaat lagen vijf pakken strooi op de wei waarop de papieren schijf was bevestigd. „Mijn eerste schot was recht in de roos, de vier volgende schoten waren allemaal mis, de kogels lagen op de grond. De wedstrijdleader die de punten kwam opschrijven zei 'Knap werk, alle kogels in het zelfde gat'”. Piet komt er rond voor uit: „Er wordt veel besodemieterd in het gilde.” ■

Piet Weijtmans als standaardruiter in Loon op Zand, 23 september 1954.

Piet Weijtmans, 2009.

Door: Joke van Gils

Leo Verbaarschot, 79 jaar

Leo Verbaarschot en zijn vrouw Pieta wonen in een gezellig huisje in het buitengebied van Deurne, naast de boerderij die Leo gerund heeft. Ik geef Leo een hand, die hij heel lang vasthoudt. Hij noemt me 'durske' wat een groot compliment is want ik ben echt geen meisje meer. Naast Leo en Pieta zitten Huub Manders en Mies Aldenzee van gilde Sint Antonius Abt Deurne aan tafel om Leo te ondersteunen bij het interview. Leo's geheugen laat hem soms in de steek, maar Leo lost dat op met humor en een Deurnese tongval.

Leo kwam in 1950 bij het gilde. Hij werd lid „omdat het er skôn was, ze waren 't helemaal". Al zijn broers waren bij het gilde: Harrie, Ties, Frans en Piet. Zijn zonen Leon en Pieter zijn lid, drie dochters zijn getrouwd met gildebroeders en drie van de kleinzonen zijn lid. Het gilde heeft alleen maar gildebroeders, vroeger was het een jongelugilde. Leo was veertig jaar vendelier, ook was hij jurylid. In de jaren zestig was Leo een van de gildebroeders die een menselijke piramide vormden met in de top een vendelzwaai. Leo reisde mee naar gildedagen in Frankrijk en België. Op een keer kwamen ze uit Frankrijk en wilden ze nog wat te drinken halen voor onderweg. Toen ze de doos in de bus openmaakten zat er geen bier in maar melk. Leo is gildekoning geweest, zijn koningschap had hij te danken aan zijn 'testneuzik' (zakdoek) waarvan hij een muis als mascotte had geknoopt. Leo zingt mee in het Deurnese gildekoor dat gevormd wordt door de vier gemeentelijke gilden.

Voor Leo zijn de sociale contacten en de onderlinge band de belangrijkste elementen van het gilde. Bij Sint Antonius Abt is men niet op jacht naar prijzen. Het gaat daar om de onderlinge band, gebroederlijk samenzijn, samen feesten, samen zingen en het onderhoud van de Sint Antoniuskapel die het gilde in 2003 oprichtte.

In 1989 werd Leo hoofdmán. Hij was voor samenwerking tussen de vier gemeentelijke gilden.

Als Huub vertelt dat Leo met elke gildebroeder of -zuster om kon gaan zegt Leo: „Ik kreeg ze altijd in mijn richting." Hij was een man van de dialoog, zijn motto was: "om de tafel."

Leo was er altijd. In 2008 droeg Leo het hoofdmanschap over aan Laurens Adriaans en werd hij erehoofdmán. Leo heeft heel wat gildeonderscheidingen en hij is Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. ■

Leo Verbaarschot (vooraan) en Frans Brouwers na de vendelgroet in Leiden, 1972.

Leo Verbaarschot, 50 jaar gildebroeder, 15 januari 2000.

Door: Joke van Gils

Gerrit van de Wouw, 85 jaar

Gerrit van de Wouw woont in Park Stanislaus, een woonzorgcentrum in Moergestel. Hij is herstellende van een herseninfarct. Hij werd lid van Sint Joris in Moergestel op de teerdag van 23 april 1953. Op diezelfde dag trouwde hij voor de wet met Corry op 't Hoog.

Hij vindt het heel vanzelfsprekend dat hij bij het gilde ging, zijn vader was keizer van 1960-1973. Ze waren thuis met zeven jongens, maar hij is als enige gildebroeder geworden.

„Mijn vader en ik hadden hetzelfde geweer”, vertelt Gerrit. Met ‘het geweer’ bedoelt hij een kruisboog. Gerrit en zijn vader, Martinus van de Wouw, schoten met hetzelfde geweer waar ze provisorisch met een touwtje een eigen vizier op hadden gemaakt. Zijn vader was een goede schutter. „Als mijn vader soms een paar keer misschoot dan keek hij me aan. Dan dacht hij dat ik aan het vizier had gedraaid.”

Gerrit heeft zijn vaders droom dat zijn zoon koning zou worden niet waar kunnen maken. Maar in 1961 was hij de beste schutter.

Gerrit begon als tamboer, dat heeft hij vijftien jaar volgehouden. Hij was vanaf het begin met hart en ziel gildebroeder. Hij ging eerst op de fiets en later met de brommer naar de gildedagen, met zijn trom achterop en zijn uniform (een witte broek en een alpinonet) in de tas. Hij klopte ergens aan en kleepte zich dan om in de stal. Hij heeft alle dorpen in kring Oirschot gehad. Hij herinnert zich nog het Landjuweel van 1971 in Tilburg. Hij sloeg toen een gat in de trom.

Ook heeft Gerrit tien jaar in de schietcommissie gezeten. Schieten vindt hij de leukste gildeactiviteit, het gaat hem om het ‘onder ons’; gezellig praten met een pilske er bij. Gerrit kijkt met plezier terug naar de wedstrijden met Sint Joris Oostelbeers en het Sint Hubertusgilde uit Drunen. Koningschieten vindt Gerrit het summum.

Vroeger hadden de dames hun eigen koningschieten. Nadat de nieuwe koning bekend was volgde er een koffietafel, daarna gingen de dames in optocht naar een nieuwe klaargezette boom om hun vogel er af te schieten. De gelukkige werd dan koningin, maar ze liep niet naast de koning in de optocht. De vrouwen waren heel actief en zijn tegenwoordig gewoon lid.

Gerrit heeft mooie herinneringen aan de broederschap, maar gaat niet meer naar het gilde. „Nou neem ik me telkens voor om te gaan, maar het is moeilijk om alleen te gaan”. Hij gaat niet graag alleen, hij mist zijn vrouw die drie jaar geleden overleed en nu moet hij nog revalideren. ■

Gerrit van de Wouw tijdens het landjuweel op 9 september 2008 in Moergestel.

Gerrit van de Wouw als tamboer en Martinus van de Wouw (vierde van links) als keizer. Jaartal onbekend.

Samen 120 jaar gildebroeder Piet Boogers (80) en Theo Senders (79)

Ik ben op bezoek bij het Onze Lieve Vrouwe Gilde van Zeelst om kennis te maken met Piet Boogers en Theo Senders. Piet is klein van stuk, heeft een sonore stem, is rustig en stelt zich afwachtend op. Theo is het prototype van een levensgenieter, hij is een stuk groter, zijn stem is hoog, hij heeft pretoogjes, veel humor en heeft zijn woordje klaar. Piet en Theo kennen elkaar al vanaf dat ze net konden lopen, ze waren buurjongens. Ze zaten in dezelfde klas en liepen als jongeman achter het gilde aan als het er op uit trok. Het gilde vertrok vanuit het ouderlijk huis van Piet, Piets vader runde café 'D'n gouden appel' waar de gildekamer was. Toen ze op een keer achter het gilde aanliepen kwam Bartel Oom op hun toe en vroeg of ze lid wilden worden, want het gilde had jong bloed nodig. Ze werden in 1953 tegelijk aangestemd.

Het was vanzelfsprekend dat Piet gildebroeder werd, zijn vader is vijftig jaar lid geweest en twee van zijn broers zijn lid. Piet was nog jong toen deken-schrijver Piet van Kuijk vroeg of Piet zijn baantje niet wilde overnemen. Het was maar goed dat Piet het overnam, want Van Kuijk maakte zijn notities op de achterkant van een sigarendoos en als de doos leeg was werd die weggegooid. Gelukkig rookte Piet geen sigaren, hij ontwikkelde het archief en bleef vijftig jaar lang secretaris. Hij was kapitein (optochtlieder) en gedurende zeven jaar was hij ook nog penningmeester.

Van 1974 tot 1977 was hij koning en sinds 2012 is hij eredeken. Piet wil het gilde houden zoals het nu is. Hij gaat graag kaarten op de dinsdagmiddag, hij geniet er van als het gilde er op uittrekt en hij vindt de opening van de meimaand in Meerveldhoven een jaarlijks hoogtepunt. De twee hoogtenpunten uit Piets gildeloopbaan zijn het koning worden en het bezoek aan Paus Johannes Paulus II in 1990. Hij was toen vaandrig en herinnert zich nog de spanning voordat ze de Sint-Pietersbasiliek binnengingen. Het was heel emotioneel toen de Paus over 'zijn' vaandel trad. Als ik aan Theo Senders vraag wat zijn functies bij het gilde waren zegt hij: „Ik heb niks gedaan.” Maar dat heeft Theo wel en hij is nog steeds actief. Bij de bouw van 't gildehökske 'D'n inloop' medio jaren negentig was Theo upperman. Na de bouw is hij vrijwel dagelijks in het gildehuis, hij is de gastheer, verzorgt de bar en heeft naar eigen zeggen „gère an fleske aon de mond.” Zijn favoriete activiteit is het kruisboogschieten. Theo was met vier broers lid van het gilde. Ook heeft hij voor nieuw bloed gezorgd: zijn schoonzoon Mack van de Gevel is hoofdman, zijn ene kleinzoon vendelt en de andere tromt. En zijn twee kleindochters waren bruidje tijdens de optocht, maar ze zijn uit de bruidsjurkjes gegroeid. Vrouwen en meisjes kunnen geen lid worden in Zeelst. Voordat ik vertrek krijg ik een vermaning van Theo.

Piet Boogers (links) en Theo Senders bij hun 50-jarig jubileum in 2003.

Hij heeft in De Gildetrom gelezen dat hij dood was, en dat wil hij niet nog een keer lezen! Een maand voordat hij zich in 2000 tot koning schoot overleed zijn broer, het IM van zijn broer en het artikel over het koningschieten waren door elkaar gehaspeld. Het was een leuk gesprek. De twee jubilarissen, die elkaars maat zijn, vulden elkaar aan in het gesprek en ze vullen elkaar ook aan in het gilde, de een als bestuurder en de ander als doener. Twee onmisbare gildebroeders. ■

Piet Boogers als zilverdrager, links in het midden, in 1985 bij Museum 't Oude Slot'. Theo ontbreekt op de foto.

ⁱ Het gilde heet officieel het Onze Lieve Vrouwe Gilde van Zeelst en Meerveldhoven. De geschiedenis van het gilde is verbonden met haar naamgeefster O.L. Vrouw ter Eik in de kapel van de Lambertuskerk in Meerveldhoven. Het gilde ontleent zijn ontstaan aan de Mariaverering welke zou zijn ontstaan tussen 1264 en 1296. Het gilde gaat nog steeds op de eerste zondag in mei van Zeelst, waar de gildekamer is, te voet naar Meerveldhoven. Op de andere zondagen doen andere gilden uit de regio dat.

Door: Piet van de wiel

Jan van den Putten, 82 jaar

Na mijn aanbellen aan de voordeur, die met vele sloten was vergrendeld, werd de deur geopend met de opmerking: "Bij ons in 't dorp komen ze achterom" Op mijn vraag of ik te maken had met Jan van den Putten, was het goedlachse antwoord: Jan Put, en schrijf dat maar op want anders weten ze in Bergeijk niet waar het over gaat. Dat tekende meteen de toon van het hele gesprek. Jan is een goedlachse Brabantse boer, die ondanks het feit dat zijn vrouw vorig jaar is overleden, nog met beide benen op de grond staat. Natuurlijk mis ik ze, en er is een gat gevallen, maar ik hoef me nergens zorgen over te maken want voor ze stierf heeft "ons moeder" alles voor mij geregeld. De tweeëntachtig jarige is nog goed ter been en intussen Ere-Deken van het Heilig Sacramentsgilde uit Bergeijk. Toen zijn vader stierf, die ook bij het gilde was, werd hij aangewezen als opvolger, omdat de andere zoons beweerden dat ze toch uit Bergeijk zouden vertrekken. En zo kwam Jan in 1951 bij het gilde. Jan heeft vele functies in het gilde en binnen de overheid bekleed, maar het meest trots is hij op het feit dat hij meer dan vijftientig jaar vaandeldrager is geweest. Op mijn vraag of hij ook vaandelruiter was geweest, gaf hij een ontkennend antwoord. Waarom woon je dan in de Vaandelruiter was mijn volgende vraag. Het ontnuchterd antwoord, daar was een huis vrij. Hij leerde het vaandel zwaaien in de stal, met een jutte zak aan een hooivork, want niemand mocht weten dat hij aan het oefenen was. Intussen heeft hij zijn koeienboerderij overgedaan aan zijn kinderen. Ondanks zijn gevorderde leeftijd kan hij nog steeds goed met de jeugd uit het dorp omgaan, hij betreft ze bij zijn gilde, "een oud perd trekt de jong mee". Binnen het gilde is hij actief in het onderhoud van het terrein en het gildegebouw. Op de wekelijkse gildeavond waar gekaart wordt en gekletst, geen grote potten bier meer zoals vroeger maar

Jan van den Putten, rechts, in 1991

een glaasje cassis. En de gildebroeders zijn intussen meer vrienden geworden als alleen maar gildebroeder. Tussendoor kreeg ik ook nog uitleg over de voorbije zondag Beloken Pasen. Volgens goed katholiek gebruik moest je vroeger, en misschien nu ook nog, je Pasen houden. Dat hield in biechten en op Paaszondag naar de kerk. Mocht dat naar de kerk gaan op Paasdag niet lukken, dan kon je dat met Beloken Pasen nog inhalen. Soms mist hij wel wat dingen uit het verleden.

Toen het gilde in de vijftiger jaren op z'n gat zat en geen geld meer had, organiseerden ze met een paar man een wekelijks vlooiemarkt, en zo sprokkelden ze het geld bij elkaar. Hetzelfde gebeurde bij de teerdag, de een leverde de worst en de bakker gaf gratis brood enz. Die gemeenschapszin wordt steeds minder. Op de laatste vraag over een leuke anekdote vertelde hij over zijn huwelijksreis. Op een bepaald moment had het gilde besloten om ergens naar een Europees koningschieten te gaan. Jan en zijn vrouw, die nog nooit op vakantie waren geweest, besloten om ook mee te gaan. Hierbij maakte Jan de opmerking: Na zoveel jaren huwelijk is een huwelijksreis nooit weg. Maar helaas, het echtpaar moest overnachten in een jeugdhut, en daar slapen de jongens en de meisjes apart. Al met al een goed gesprek met een goedlachse Brabantse Gildebroeder. ■

Jan van den Putten in 2011.

Wim van den Eijnde 63 jaar lid Sint Joris Gemert

Dinsdag 2 april 2013, een zonnige maar frisse lentedag, toog ik naar Gemert om een praatje te maken met Wim van den Eijnde vanwege zijn meer dan 60 jaar gildebroederschap. Wim wist dat ik kwam en stond mij al op te wachten met koffie en koek. Enkele vragen die ik hem wilde stellen waren niet nodig want ik zag meteen wat zijn hobby's waren naast het gilde. Hij verzamelde kerkboeken, rozenkransen, heiligenbeelden en meer van dat soort devotie. Wim kwam in 1950 bij het gilde als derde generatie van den Eijnde. Grootvader Toon en broer Driek, vader Albert en broer Sjef gingen hem voor. Ook zijn broers Jan en Theo werden lid van het gilde evenals zijn kinderen en zijn kleinzoon Willem, die op dit moment deken is, volgde het voorbeeld van de voorvaders. Wim was 40 jaar tamboer, in 1955 werd hij bestuurslid,

eerst als secretaris en daarna als penningmeester. In 1988, na 33 jaar heeft hij deze functie neergelegd en van 1990 tot 2005 was hij zilverdrager. In 2001 schoot zijn jongste zoon Martien zich tot Koning en in 2005 zijn oudste dochter. Zij koos haar vader Wim als Koningsgemaal. Ook zijn oudste zoon is ooit koning geweest en nam zijn jongste zus Petra tot zijn Koningin. Meer dan 150 jaar lidmaatschap binnen deze Koninklijke familie is een unicum binnen het gilde. Vanaf 2007 werd hij achtereenvolgens weer zilverdrager en nu is hij sjerpendrager, dat wil zeggen dat hij alleen nog maar met het gilde aantreedt bij officiële aangelegenheden. Wim heeft veel betekend voor zijn gilde. Jaren lang was hij schatbewaarder (penningmeester) en onder zijn financieel beheer kreeg het gilde een appeltje voor de dorst.

Een pikant detail is dat hij de kapel van Sint Antonius, die behoort aan het Antoniusgilde, beheert. Hij voetbalde bij Gemert en Handel, in 1968 werd hij daar trainer. In diezelfde periode beheerde hij samen met zijn vrouw Jo geheel belangeloos de kantine. Verder was hij nog betrokken bij de oprichting van buurtschap "Achterdeel". De korfbalclub in Handel, jeugdcrossclub Gemert en de landelijke sportcommissie van motorsportorganisatie Nederland mochten van zijn diensten gebruik maken. Voor al deze sociale betrokkenheid in de gemeenschap heeft het Hare Majesteit dan ook behaagd hem op nieuwjaarsdag, zijn 82e verjaardag, te benoemen tot lid in de orde van Oranje Nassau. Wij van de Gildetrom wensen hem en zijn echtgenote nog vele gezonde jaren toe. ■

Wim van den Eijnde, 2013.

Door: Frans Aldenzee

Vier gildebroeders samen 255 jaar lid

Toen ik in Gemert klaar was met mijn interview ben ik naar Someren-Eind getogen. Bij het Sint Lambertusgilde waren drie gildebroeders 60 jaar en een zelfs 75 jaar lid. Ten huize van voorzitter Henny Lammers had men zich verzameld. Tijdens het nuttigen van de koffie met cake, ontpopte zich een boeiend gesprek tussen de gildebroeders.

Hein Lammers (91) is de oudste van het stel en lid sinds 1938. Hij begon als manusje van alles, is zeventien jaar bestuurslid geweest waarvan een aantal jaren voorzitter. Samen met vier broers vormde hij de schutters van het gilde. Tijdens de oorlog kon er niet geschoten worden omdat men geen vuurwapens mocht hebben. Het leukste waren de gildefeesten, waar meestal het geestrijke vecht rijkelijk stroomde na het behalen van een of meerdere prijzen. Had men geen prijs, dan was het plezier er niet minder om.

Jan van de Eijnde, is lid sinds 1953.

Hij kwam bij het gilde omdat de gezelligheid en de broederschap hem wel aanspraken. Hij was koning van 1973 tot 1975. Toen hij nog niet zolang gildebroeder was en deelnam aan een gildefeest in Aarle-Rixtel, was de chauffeur van de legertruck die hem moest vervoeren te dronken om naar huis te rijden. Een vervanger heeft deze taak toen overgenomen, echter, ook hij had teveel aan Bacchus geofferd en demonstreerde herhaaldelijk hoe links men in Engeland wel reed. Ook hebben ze hem tijdens een optrekdag in het dorp rondgereden in een papier container. Helaas sukkelt hij nu wat met zijn gezondheid.

Ook in 1953, is **Joep Greijmans** lid geworden. Jan Lammers heeft hem tijdens de kermis kunnen overtuigen om toe te treden tot het gilde. Hij heeft geprobeerd om vendelier te worden, maar helaas was dit gedoemd te mislukken. Ook hij was koning van 1981 tot 1983.

Hij gaat niet meer zo vaak naar de gildebijeenkomsten.

Ook bij hem speelt de gezondheid parten.

Piet Lemmen (78), de jongste van het stel. Waarom kwam hij bij de schut? Nou gewoon omdat zijn vader lid was en dan was het vanzelfsprekend dat hij zich ook als lid opgaf. Piet is lang vrijgezel geweest en was koning van 1965 tot 1967. Heeft zich vaak voor de kar laten spannen als er gewerkt moest worden. Bijzonder vond hij, dat wanneer men geüniformeerd lid is bij het Sint-Lambertusgilde, hij lid is van de directie.

Na nog wat oude foto's bekeken te hebben, het was inmiddels vier uur geweest, ben ik huiswaarts gekeerd met een prettige ervaring rijker. ■

v.l.n.r. Hein Lammers, Jan van den Eijnde, Piet Lemmen, Joep Greijmans

Samen 249 jaar gildebroeder Door Aarts (81), Harrie Dielissen (92), Jo Feijen (80) en Peer Maas (77)

De grond is goed in Soerendonk, het Sint Jansgilde heeft maar liefst vier gildebroeders die 60 jaar of langer lid zijn. Zij hebben een schatkist aan herinneringen en een uitgebreid Curriculum Vitae met gildefuncties. Het Sint Jansgilde schiet met een zwaar kaliber buks (.12) van het Limburgse type. De kogels maken ze zelf. Er wordt eens in de maand op de puist geschoten. Op gildedagen schiet men met de kruisboog. Het gilde heeft altijd een grote groep vendeliers gehad.

In 1950 werden zes gildebroeders ingewijd, nu zijn er nog drie van over. Door Aarts was er een van. Hij werd gildelid omdat zijn vader Frenske ook lid was, maar er was geen dwang bij. Door begon als vendelier. Hij vendelde graag, het ging hem vooral om de concurrentie met andere gilden. Hij heeft vijftig jaar gevendeld, maar nu gaat het niet meer. Hij weet nog dat de boeren op de Beek aan het oogsten waren toen ze in het veld aan het oefenen waren. Er zaten een man en een vrouw op het deksel van de gierput naar hun kunsten te kijken. De man gaf commentaar: „Frenske, ge moet ze harder laten werken want ze zijn nog te wild.” Op een gegeven moment was er een nieuwe voordraaier nodig.

Vendelier Door Aarts, omstreeks 1955.

Elke vendelier moest een keer proefdraaien. Door had te goed zijn best gedaan en werd de nieuwe voordraaier. Hij vertegenwoordigde de vendeliers gedurende tien jaar in het bestuur, hij was veertig jaar vaandrig en is nog een paar jaar deken geweest. Sinds 2006 is hij eredeken. Door was ook nog jurylid vendelen. Hij waardeerde het schieten en vooral de competitie met de buurgilden. Zijn zoon Johan is nu vaandrig en twee kleinzonen zijn vendelier.

Harrie Dielissen werd per toeval lid. Hij stond tijdens de gildedag van 1953 in Soerendonk te kijken. Willem van Exel senior was het terrein aan het uitzetten en had een meetlint nodig. Harrie bood aan zijn meetlint te gaan halen en liet zijn interesse in de schut blijken. Harrie: „Ik stond te gapen, zo machtig vond ik het.” Harrie was koning van 1954 tot 1957. Hij was in 1963 en 1964 tweede deken en reservekapitein. In 1965 was hij eerste deken en daarna nog eens drie jaar waarnemend kapitein. Omdat de kapitein standaardruiter was kon hij bij optredens niet het bevel voeren. Daarom werd Harrie bevelvoerend kapitein. Het is niet vreemd, dat Harrie tot bevelvoerder werd aangesteld. Hij heeft een rijzige gestalte en

Door Aarts, 2011.

een heldere, vergaande stem. Hij zorgde voor de discipline en zag het als zijn taak om alles goed te laten verlopen. Harrie wilde van het imago klompensectie af en voelde zich verantwoordelijk dat alles goed en ordelijk verliep. Hij had er den duim onder, ook bij de jeugd. Harrie: „Ik ben frêet op mijn bijdrage, het Sint-Jansgilde mag gezien worden.” In 1993 ontving hij de eremedaille in zilver verbonden

Koning Harrie Dielissen, 1956.

Harrie Dielissen, 2011.

aan de Orde van Oranje-Nassau. In 1999 stopte hij als bevelvoerend kapitein en werd hij eredeken. Harrie: „Ge moet stoppen as ge ut nog mister bent.”

Jo Feijen werd ook in 1950 lid. Jo: „Ik moest wel. Er was hier in Zurrik niks te doen als het gilde en voetballen, maar dat was te technisch voor mij.” Zijn vader was lid en ook zijn oudste broer. Jo begon ook met vendelen, hij kijkt terug op een mooie tijd. >>

60 JAAR DE GILDETROM

In 1953 zat hij in militaire dienst toen er in Soerendonk een gildefeest was. Willem van Exel had een brief geschreven naar de commandant van het Korps Mariniers in Doorn om Jo toestemming te geven bij het gildefeest te zijn. Jo had dat weekend wacht. Om 9 uur 's morgens ging hij af en lifte hij naar Soerendonk. Hij was er bij toen de optocht net afgelopen was en dus te laat om mee te kunnen doen aan de wedstrijden. Het gilde gaat elk jaar naar Noord-Frankrijk om daar aanwezig te zijn bij folkloristisch voorjaarsfeesten. De keer dat ze in Vetrie, een voorstad van Parijs, waren vergeet hij nooit. Paul Ras en hij stonden voorop met vendelen. Afgevaardigde Strijbosch, een oude knoepert aldus Jo, was de commandant. Op een gegeven moment zag hij een naakte vrouw op een balkon. Hij zei tegen Paul: „Kijk daar eens” en wees naar het balkon. Ze lieten beiden hun vendelstok vallen. Strijbosch werd boos, die stond er met zijn rug naar toe en had niks gezien. Jo vindt het schieten op de puist het leukst, het gaat hem om de wens van het 'er af schieten'. Volgens Jo is puistschieten meer geluk dan techniek. Het geluk zat hem mee want in 1966 en 1969 schoot hij zich tot koning en in 1972 tot keizer. Anneke, de vrouw van Jo, werd keizerin en was daarom de eerste vrouw die lid werd van het gilde. Tegenwoordig kunnen vrouwen volwaardig lid zijn.

Peer Maas was nog een jongen toen hij in 1950 werd ingewijd. Hij was pas veertien jaar. Voor hem was een uitzondering gemaakt omdat zijn broer Jan Maas gesneuveld was

Deken Peer Maas, 1964.

in Indië. Het was de bedoeling dat Peer zijn broer Jan als vendelier op zou gaan volgen, maar Peer bleek te klein zijn. De stok was te lang voor hem, hij kon de vlag niet de baas. De stok inkorten was geen optie. Toen hij twee jaar bij de schut was kreeg hij van vaandeldrager Jan Aarts drie lappen op kermismaandag, maar Peer wist niet wat lappen waren. Hij dacht 'weg er mee' en gooide de stukken metaal in de sloot. Pas toen hij in het café kwam en hij een lap moest geven voor zijn consumptie begreep hij wat lappen waren. Hij was zo weer terug

Peer Maas, 2008.

bij de sloot om zijn lappen op te halen. In 1957 schoot hij zich tot koning en werd hij de jongste koning ooit. Peer is gedurende twee periodes van drie jaar deken geweest, hij was van 1963 tot 1971 vaandrig en was van 1971 tot 2006 zilverdrager. Als ik vraag wat voor de heren het belangrijkste van het gilde is dan zijn ze het volkomen met elkaar eens. Het gaat om de saamhorigheid. ■

Keizer en keizerin Jo en Anneke Feijen, 1975.

Keizer en keizerin Jo en Anneke Feijen, 2011.

- ⁱ Een puist is een blok hout of een vogel van beuken heg, daar zitten veel knoesten in.
- ⁱⁱ De bevelvoerend kapitein is de leider als het gilde naar buiten treedt.
- ⁱⁱⁱ De voorjaarsfeesten in Frankrijk worden georganiseerd door verenigingen met een historische achtergrond. Deze verenigingen zijn erg gesteld op gekostumeerde verenigingen die wat kunnen demonstreren, zoals het vendelspel. Het gilde krijgt hiervoor een vergoeding.

Samen 126 jaar gildebroeder Pieter van der Heijden (83) en Kees Pellens (79)

Het Sint Jorisdigilde Rijsbergen schiet met de Sint-Jansboog op 61 meter. Daarom is dit gilde lid van Het Verbond van St. Jorisdigilden in België, omdat alleen daar competitie is voor de Sint-Jansboog. Ik interview daar twee ervaren gildebroeders. Pieter van der Heijden en Kees Pellens.

Pieter is het prototype van een echte schutter, hij is een rustige man en onder de boog is hij - naar eigen zeggen - nog rustiger. Maar hij wil er nog steeds bij zijn. Zijn opa en vader waren lid van het gilde, zijn beide zonen en schoonzoon zijn lid en nog meer familie. In zijn verkeringsstijd ging zijn vriendin mee naar de bondsverschielingen die tijdens de kermis gehouden werden, het was een uitje. Hij ging bij het gilde om de sport en om zoveel mogelijk rozenprijzen te schieten.

Hij heeft er dertien. Een keer was hij bijna de kampioen van 200 schutters, hij werd vierde. Ook heeft hij een gouden medaille omdat hij tien keer achter elkaar een roos geschoten heeft. Pieter is de laatste gildebroeder die trouwgeld betaald heeft, hij trouwde in 1961. Hij heeft veel op de achtergrond gedaan. Hij zorgde voor het onderhoud van de bogen en hielp mee aan het onderhoud van de doelen. Na de Tweede Wereldoorlog werd er tegen een dijk zand geschoten. Die dijk werd besmeerd met leem en daartegen werden de blazoenen bevestigd. Jaarlijks moest het leem

Kees Pellens, bij zijn 50-jarig lidmaatschap op 3 mei 2003.

Het Sint Jorisdigilde Rijsbergen op 17 juli 1957 met Kees Pellens (geheel links) en Pieter van der Heijden (tweede van rechts).

bijgesmeerd worden. Ze reden met paard en platte kar naar het natuurgebied 'D'n Haard' bij Hazeldonk en schepten het leem op de kar. Ook hielp Pieter, tot drie keer toe, mee met de verhuizing van de doelen.

Kees Pellens is een charmante man en een vlotte prater. Het gildebroederschap werd hem met de papelepe ingegeven. Zijn opa en vader waren hoofdmans. Toen hij in 1953 van kostschool kwam ging hij bij het gilde. In 1962 overleed zijn vader en werd Kees een jaar later, hij was 28 jaar, tot hoofdmans gekozen. Hij is 40 jaar lang hoofdmans geweest en was tevens dekenschrijver en dekenschatbewaarder. Kees: „Ik stond met het gilde op en ging er mee naar bed.” Zijn visie was: het gilde door de tijd helpen en ervoor zorgen dat het gilde een eigen home heeft. In 2003 heeft hij het hoofdmanschap over gedragen. Kees: „Je moet je functie overdragen als het nog niet te laat is. Ik heb toen het advies gegeven om de taken van voorzitter, penningmeester en secretaris te verdelen.” Sinds kort is zijn zoon Frank hoofdmans. Na de terugtrekking van Kees is besloten om de hoofdmans niet meer voor het leven te kiezen, maar voor een periode van drie jaar. Het gilde was betrokken bij de oprichting van de kring Baronie en Markiezaat. Kees vindt schieten het leukst, hij schoot in de

hoogste categorie en daarna komt vendelen. Hij is vendelier geweest en was ook jurylid. In 1990 werd Kees voor zijn inzet voor het gilde beloond met een Koninklijke onderscheiding. Ook heeft hij een kringonderscheiding. In de winter komen Pieter en Kees op de donderdagavond binnenwippen, dan wordt er gekaart en oefenen de schutters met een klein

boog binnen. Zomers zijn ze er bij als er op doel geschoten wordt, op 61 meter.

De beide heren denken met plezier terug aan het schieten in België in de jaren vijftig, maar vooral aan het thuiskomen. De prijzen die ze wonnen waren potten en pannen. Ze waren op de fiets. Onderweg naar huis was het heel gezellig, er kletterde dan wel eens iets op de grond. Een keer hebben ze het wel erg bont gemaakt. Ze hadden een kip gevangen, geplukt en geslacht en daarna bij een boer klaargemaakt. Kom daar nog maar eens om. ■

Pieter van der Heijden, op 7 juli 2007, dan is hij 60 jaar lid.

Onthulling van namen bij het bevrijdingsmonument Eindhoven

Vertrek van de Eindhovense gilden bij de St. Catharinakerk.

Het is zaterdagmiddag 4 mei 2013, de dag van de dodenherdenking. De dag dat de gevallen uit de Tweede Wereldoorlog en andere oorlogen waar wij als Nederland bij betrokken zijn worden herdacht. Op deze namiddag staan deputaties van de Eindhovense gilden in care opgesteld bij het bevrijdingsmonument op het Stadhuisplein. Samen met hen een 300 tal genodigden en toevallige passanten. Eigenlijk is het een vreemd moment om daar te staan. Want al sinds het einde van de oorlog herdenken de gilden uit Eindhoven en tal van andere verenigen de bevrijding op 18 september. Waarom herdenken we dan nu? Hieraan gaat een stukje geschiedenis aan vooraf. In 2005 is het initiatief ontstaan om de Eindhovense gevallen uit de oorlog met een monument te herdenken. Dit plan afkomstig van de twee Eindhovense stadsgilden, namelijk het Sint Sebastiaangilde en Sint Catharina Eindhoven-Stad, resulteerde in een stichting "Herinner U de Namen". Welke namen moesten er herinnerd worden? Al diegenen die in 1940 ingezetenen waren van Eindhoven en tijdens die oorlog, waar ook ter wereld, zijn omgekomen op een slagveld, tijdens een bombardement of in een concentratiekamp.

Bijna 1200 mannen, vrouwen en kinderen kwamen om. Dit was 1% van de bevolking op dat moment. Hele gezinnen stierven tijdens bombardementen. Van pas geboren baby's tot grijsaards, oud en jong zonder aanzien des persoon werden zij uit het leven gerukt. Al deze namen zijn gebeiteld in steen. In hard graniet, zodat wij en zij die na ons komen hen zullen herinneren en gaan nadenken over het hoe en waarom. Over hoe het zover is kunnen komen dat mensen elkaar om andere ideeën, godsdiensten, en levenswijzen gaan uitmoorden. En dat we dan gaan begrijpen,

dat de waanzin van een oorlog nooit de oplossing kan zijn.

Dat we moeten proberen elkaar te accepteren zoals we zijn en in gesprek moeten blijven.

Dat te overdenken en door het lezen van die namen maakt het zinvol om daar te zijn.

Ook voor hen die ter nagedachtenis, aan een verloren oom, tante, vader en zus, een witte bloem legden bij die namen.

De stad Eindhoven is een prachtig monument rijker. Het is alleen jammer dat deze monumenten altijd aan droeve en slechte tijden doen herinneren. ■

Grote belangstelling bij de onthulling.

Burgemeester Rob van Gijzel en Cornelus van de Ven leggen een krans.

Opening gildehuis Sint-Joris, Bladel

Zondag 28 april 2013 vierde het Sint-Jorisgilde van Bladel groot feest! Op die dag werd de laatste steen gelegd van het nieuwe gildehuis aan de Leemskuilen door ereleden H.

Breeveld en bouwheer van het Sint-Jorisgilde Ton Egbers. Was oud-burgemeester Breeveld een van de initiatiefnemers van de heroprichting van dit gilde, Ton Egbers vatte ruim drie jaar geleden, toen nog hoofdman van het gilde, het plan op een nieuw gildehuis te bouwen. Dank zij een goede sponsor, super veel zelfwerkzaamheid van de bouwgroep, fikse financiële bijdragen van de gildeleden zelf en hun kennissenkringen, de gulle gaven in natura van heel wat bedrijven en niet te vergeten de geweldige deskundige hulp van heel wat mensen met 'een warm hart voor de guld' en de vele kleinere bijdragen die al bij al toch groots zijn, is er werkelijk iets moois tot stand gebracht, waarvan jong en oud, gilden en anderen kunnen genieten tot in lengte van jaren.

De dag werd geopend met een pontificale gildemis in de parochiekerk voorgegaan door monseigneur Hurkmans, bisschop van 's-Hertogenbosch, pastoor Bertens en diaken Van Olmen. Deze gildemis werd opgeluisterd door het plaatselijk gemengd koor Plena Laetitia. 's-Middags werden de bisschop en pastoor per koets naar Schuttersoord gebracht

en daar ingehaald door een trots gilde. Om 2 uur 's middags, na de laatste steenlegging door ereleden Breeveld en dekenschatbewaarder Ton Egbers, bijgestaan door de dekenschrijver die alle werkschema's verzorgde, werd het gebouw open gemaakt door de burgemeester van Bladel, B. Swachten, gildeheer L. Smak Gregoor, dekenschrijver Toon Schellekens en hoofdman Hans van Raak, waarna het gildehuis flink werd ingezegend door de bisschop en pastoor. Daarna volgde een bijzondere vendelhulde door vendelier Antal Hellings, waarbij uitleg werd gegeven door vaandrig Ad Hellings (zijn vader) over de betekenis van al die vendelbewegingen. Zij werden samen met gildeszuster Trees Egbers onderscheiden met een zilveren speld met oorkonde, omdat zij 25 jaar lid van het gilde waren. Ook gildebroeder Nico van Limpt werd in het zonnetje gezet omdat hij twee dagen vóór deze opening was benoemd tot Lid in de Orde van Oranje Nassau. Aansluitend werd door alle gasten de 'brandenwijnkje-met-suiker' gedronken, waarna een drukbezochte receptie begon. Het was een prachtige gelegenheid om het nieuwe gebouw ook van binnen te bewonderen. De eigen catering zorgde ervoor dat niemand iets tekort kwam. Ceremoniemeester gildebroeder Ben Holleman wist alles in

goede banen te leiden. Tijdens de receptie werden prijzen uitgereikt aan de winnaars van de straattekenwedstrijd voor basisschoolleerlingen door gildeheer L. Smak Gregoor. Alle basisscholen van het kerndorp Bladel hebben met een klas daaraan deelgenomen op de woensdagochtend voor de opening op het plein tegenover de Mariaschool. Het thema was 'draak'. Alle ontwerpen van de jonge artiesten waren tijdens de receptie te bewonderen.

Ook werd er tijdens en na de receptie door geïnteresseerden onder begeleiding met de kruisboog geschoten. De muzikale omlijsting werd op Schuttersoord aan de Leemskuilen verzorgd door de Kempische Egerland Freunde, die alvast met een repetitie proefgedraaid hadden in dit multifunctionele gebouw. De kinderen maakten veel gebruik van een springkussen en lesten op deze toch nog zonnige dag hun dorst aan een ranjakikker! Zij kregen daarvoor speciale kinderbonnen. Het Sint-Jorisgilde nam diezelfde avond het ruime gildehuis in gebruik en vierde hun patroonheilige tot laat in de avond. De Grensmuzikanten maakte deze teeravond extra gezellig. Alle vrijwilligers-van-buiten kregen een prachtige herinnering, gemaakt door gildeszuster Berti Baijens. ■

Mgr. Hurkmans zegent het gildehuis in.

Antal Hellings brengt de vendelhulde.

De 'kleine' jeugd was ook aanwezig.

Kruisboogschutter Stan Konings levert huzarenstukje

Als jeugdlid binnen het Kruis- en Voetbooggilde Sint Jan Baptist wist Stan Konings de zes meter competitie als afgetekende winnaar af te sluiten. In de jeugdcategory behaalde hij maar liefst zeventien punten meer dan de nummer twee, maar zijn score was ook ruim voldoende, drie punten los, om tot algemeen kampioen te worden gekroond.

Wie tegenover de rustige en bescheiden Stan plaatsneemt vermoed wellicht niet direct de tafel te delen met een gepassioneerd kruisboogschutter. Maar eenmaal op dreef geeft hij gedetailleerde tekst en uitleg betreffende zijn sport. "Gedurende de winter concentreren wij ons op de zogenoemde zes meter competitie, tijdens de zomercompetitie schieten de gildes op 61 meter in wedstrijdverband. De Belgische Emiel van Beeck is de maker van de handgemaakte kruisboog waar ik mee schiet. Het is een speciale uitvoering met een verstelbaar handvat terwijl de kruisboog normaliter over een vaste krul beschikt. Een kruisboog is natuurlijk wel een wapen maar ik vind het niet echt heel gevaarlijk. Natuurlijk gelden wel de nodige veiligheidsregels die men ook bij het vervoer steeds in acht moet nemen. Bij het schieten zelf gaat de pijl in de goot van de kruisboog, de verdikking in de pijl wordt de buik genoemd. Je kijkt om te richten langs de buik door de steek op het uiteinde van de boog", vertelt Stan.

GENERATIES

Stan is nu voor het tweede achtereenvolgende jaar jeugdkampioen, daarvoor was hij twee keer tweede achter zijn broer Nick. Omdat hij dit jaar ook het algemeen kampioenschap veroverde liet hij automatisch dus ook zijn broer achter zich. Vader Frie is ook een fervent kruisboogschutter. De liefde voor dit nostalgische wapen gaat in huize Konings al vele generaties van vader op zoon. Vader Frie: "In tegenstelling tot andere gildes kennen we in Sprundel gelukkig juist wel veel aanwas van jeugdleden.

Het is een sport voor alle leeftijden en binnen ons gilde loopt de leeftijd uiteen van 14 tot 75 jaar. Eén keer per week oefenen we in groepsverband in café De Drie Zwaantjes, waar wij de beschikking hebben over een prachtig gildelokaal. Sint Jan Baptist is één van de oudste gildes uit de omgeving. Misschien wel de oudste. Het is bekend dat ons gilde in 1618 al in bezit was van een caert; dit is een reglement, waarin het doel van een gilde staat omschreven en waarin de rechten en plichten van de gildebroeders zijn opgenomen."

HOBBY

Veel meer dan eeuwige roem valt er in deze sport niet te verwerven, het gaat om de eer. "Kruisboogschieten is echt een hobby. In België zijn er veel meer actieve gildes dan in Nederland en vaak moeten we voor het spelen van een competitiewedstrijd dan ook over de grens. Ik weet nog niet of ik deze zomer deelneem aan de 61 meter competities. Volgend winterseizoen ben ik op de zes meter in ieder geval weer present maar niet meer als jeugdlid. Gezien mijn leeftijd is doorstroming nu vereist", aldus Stan. ■

Stan konings met de gewonnen prijzen en kruisboog.

Heeft u al een abonnement op
de digitale Nieuwsbrief van De Gildetrom?
nieuwsbrief@degildetrom.nl

De aflevering van de Tv-serie “VERBORGEN VERLEDEN”, waarin in Terheijden en op Wagenberg het een en ander over voorvader Maghiel van Peter van der Vorst verteld wordt heeft mij, ondergetekende, aan het denken gezet. Zijn er in het verleden nog meer gildebroeders geweest waarover “interessante zaken” te vertellen zijn? Welnu, ik heb het oudste notulenboek van ons gilde geraadpleegd en daardoor kan ik u het volgende melden: In 1708 wordt Govaert B. van der Made lid van ons gilde. Hij woont samen met zijn echtgenote Cornelia W. de Hul midden in het dorp Terheijden in de oostzijde van de doorgaande weg. Anno 2013 zou hij als adres hebben: Hoofdstraat 35. Zijn leeftijd en beroep zijn (nog) onbekend. Naast de woning en schuur van Govaert ligt een langwerpig perceeltje grond, groot 19 Roeden, waarop ons gilde zijn doel heeft.

In 1712 betaalt het kloveniersgilde geld aan Govaert voor een palissade aan het doel. Een palissade is aaneengesloten rij van in de grond geslagen palen of staken, die vaak dienst doet als omheining.

Op 20 april 1713 verkoopt het echtpaar van der Made het perceel grond, waarop het doel staat, aan het gilde voor de prijs van f 66,50. De daadwerkelijke betaling vindt op 5 mei 1713 plaats.

Op 19 januari 1714 wordt Govaert van der Made tot deken gekozen.

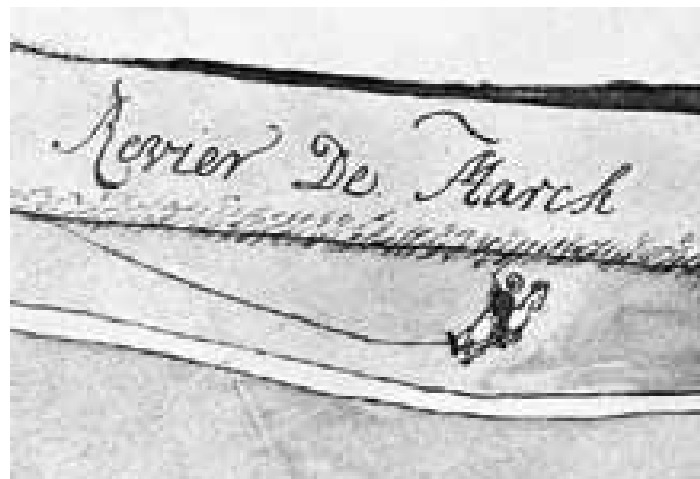
In 1715 pacht hij de hellebaard voor f 8,50.

Op 8 maart 1717 wordt Govaert doodgestoken. Zijn uitvaart is op 12 maart. Dit leidt tot de volgende kosten: huur van het baarkleed f 1, 80 (te betalen door zijn weduwe); de kosten van de uitvaart waaronder een vergadering en een ton bier bedragen f 8,= (te betalen door het gilde); de kosten van het uitgaan, ingevolge het reglement zijn f 6,= (te betalen door zijn weduwe).

Tot zover de aantekeningen in het notulenboek.

Een bestudering van de processtukken van deze moord, die opgeslagen liggen in het stadsarchief van Breda leveren de volgende feiten op:

Adriaan Peebergh steekt op 8 maart na de middag Govaert van der Made met een mes in zijn borst. Ten gevolge hiervan overlijdt hij. De moord geschiedt op “het trekpad aan de vaert omtrent de Merckdijk”. De reden van het doodsteken is niet duidelijk, vier getuigen verklaren niets gezien te hebben. De dader krijgt op 19 juni 1717 als straf: eeuwige ban uit Breda en Baronie op poene van onthoofding, bij overtreding. Merkwaardig is wel dat de dader niet bij de uitspraak aanwezig is. Zou hij toen al gevlucht zijn? Tot slot: Als opvolger van deken Govaert van der Made wordt gekozen broeder Johan P. Kock. De weduwe van Govaert treedt op 19 september 1717 in Terheijden opnieuw in het huwelijk, nu met Jacobus van Ginneken, geboren in Ginneken. Hij is in 1717 lid geworden van ons gilde.

Het trekpad (detail) daterend uit 1724: het pad lag voor de Terheijdenaren aan de overkant van de rivier De Merk, op het grondgebied van de voormalige heerlijkheid de Hage.

FOTO OUDE DOOS

Wie wat waar wanneer?

Op de foto in nummer 1 - 2013, pagina 29 zijn al reacties binnengekomen. Het betreft hier de uitvaart van jhr. mr. Johannes Jacobus Smits van Oyen, begin februari 1977. Hij was burgemeester van Nuenen en voorzitter van de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden.

DEZE KEER EEN FOTO MET TORENVENDELZWAIERS.

Kunt u ons helpen aan de volgende gegevens?

Welk gilde is hier actief? Bij welke gelegenheid is de foto genomen?

En wanneer vond deze gebeurtenis plaats? Bekijk de foto en vertel ons wat u weet.

Stuur uw reactie naar:

Brabant-Collectie (brabant@uvt.nl)

of naar Tony Vaessen (antonius.vaessen@pandora.be)

In de volgende uitgave geven we de reacties op deze foto en wordt er weer een andere uitgelicht. ■

Inburgeringscursus gildefeesten (deel 2)

Na de eerste kennismaking met het gilde stond er voor het voorjaar 2012 een kringdag op de agenda. Uiteindelijk zijn het er vier op rij geworden.

De eerste kringdag waar ik bij mocht zijn, was in Eindhoven, Kring Kempenland. Vanwege een processie in mijn eigen dorp konden we pas iets later aansluiten. Achteraf was het precies het juiste moment. Op het moment dat we aansloten op de tribune en de paraplu's naar beneden konden, begon precies de massale opmars. Moet je voorstellen als je zoiets nog nooit gezien hebt: een groot grasveld waar, al trommelend, tussen de paar bomen die er stonden, zich een zeer kleurrijk schouwspel ontvouwde.

Paarden, vendels, trommels. Op dat moment besepte ik dat je voor een kleurrijk historisch spektakel niet helemaal naar Sienna hoeft te gaan, een paar kilometer verderop is gewoon genoeg. Wat een schouwspel! Hierna begonnen de diverse wedstrijden. Echt alles, behalve het schieten, was nieuw voor mij. Ik dacht zelfs dat iemand pech had en viel; het bleek acrobatisch vendelen. Het was wel allemaal een stukje lopen van elkaar, maar wat wil je? Midden in de stad, het was een unieke lokatie.

De week er na stond de Kringdag van het Kwartier van Oirschot in Wintelre op de agenda. Het boekje hadden we al thuis gestuurd gekregen, voor de voorpret. De voorspellingen waren de hele week al heel slecht en met de ervaring van de week ervoor toch maar iets warms aangetrokken, maar wat gebeurt er? Het werd gewoon een zonnige dag. Met een waterig zonnetje, vanuit de tent, na de eerste koffie, in optocht, trommelend, vooral niet marcherend, wel in volgorde, naar de kerk. Wat een traditie! Een gildemis had ik vorig jaar al meegemaakt, maar zoveel rammelend zilver (die steeds als ze gingen zitten, weer in vorm moesten worden gevouwen) samen met de bisschop was weer nieuw. Het koor deed extra zijn best, voor het eerst hoorde ik het Domine Salvam Fac. Mooi, ik snap alleen niet waarom hoge hoeden in de kerk wel afgaan, maar "veren" niet. Na de kerk de erewijn in de plaatselijke kroeg en lunch in de tent met verse worst en gekookte eitjes. Daarna vanaf de tribune zo eens alles bekeken. Ieder gaat op z'n gemak op z'n plekje en echt leuk om zo de verschillende gildes langs te zien trekken,

terwijl er continu voor drinken en hapjes werd gezorgd. Vooral sfeer en presentatie tussen de verschillende gildes scheelt veel. Een Limburgs gilde dat als de stokstaartjes uit The Lion King de hoofden abrupt draait, de pronte dames met mand van een Belgisch gilde, de aangeklede koninginnen met kroontje en al, de slenterende mannen, alle wapens, teveel om op te noemen.

En daarna de opmars zo in het open veld. De zon scheen, wapperende vaandels, veel publiek, machtig!! Overigens kun je tijdens het gezamenlijk vendelen al bijna zien welk gilde de wedstrijden vendelen later op de dag zal gaan winnen.

Tijdens de wedstrijden vloede het bier al rijkelijk, dat kon ik me van de week ervoor toch wat minder voor de geest halen, en het feest in de tent was eigenlijk al volop los gebarsten. Volgens mij kan echt wel vastgesteld worden dat bier gildedrank nummer 1 is.

Een heleboel tafels achter elkaar en dan buikschuiven, eindigend in een blauwe kliko, de hele dansvloer vol, en dan uiteindelijk bij Brabant van ons Guusje vendelen op tafel in de tent. Wat een feest!

En zo de zondag er op naar Wernhout. De titel "Klein maar Fijn" is hier zeker van toepassing. Het lekkerste ontbijt met alles in overvloed, tot aan kroketten toe. Een erg enthousiaste burgemeester, en verbroedering stijgt daar boven het Gilde uit. Waar de ene week het gilde feest viert en de harmonie werkt, blijft de tent staan en draait dat een week later om, dan viert de harmonie en werkt het gilde.

Sommige gildes zie je week op week voorbijkomen. De ene keer behoren ze tot de kring, de andere keer zijn het burens, enz.

En zo op naar de laatste in Mariahout. Een andere kring, met weer een andere sfeer. Bij het parkeren van de auto kwam door het veld de pastoor al aangewandeld, rechtstreeks uit Dagboek van een Herdershond. Geen optocht maar in minireintjes van een plaatselijke sponsor, die vast ook het bier geleverd had, naar de kerk. Tijdens het offeren geen doek op de trom, dus tijdens de mis moest elke euro nog van de trom worden afgepeuterd. Ontbijt van de plaatselijke supermarkt, mooi om te zien hoe een heel dorp

Digitaal gildearchief

mee organiseert, en voor de erewijn, veel mensen die naar voren werden geroepen om op die manier door de kringvoorzitter aan de burgemeester te worden voorgesteld.

Daarna in optocht terug, waarbij in andere kringen de volgorde belangrijker was dan in deze kring. En zo kon ook daar, ondanks de regen, de optocht beginnen. Wat erg leuk was, drie basisscholen hadden een gilde opgericht (overigens noemen ze het daar de schut) en liepen mee. Zo trots die kinderen, en wat een mooie manier om kinderen te interesseren voor deze tradities, en ondanks de regen zo dapper. Overigens weet ik nu precies wat veren en zo kosten. Onvoorstelbaar wat zo'n dagje regen dan kost.

Nu ik het toch over de regen heb, in de tent met het zilver was een gildebroeder tijdens de mis achter gebleven, wat maar erg goed was. De tent was doorgelekt en hij had in zijn eentje allerlei zilver gered, en dat niet alleen van zijn eigen gilde en dat ondanks zijn beperkingen. Dat vind ik wel erg mooi bij de gildes, ook degenen die om de een of andere reden minder functioneren blijven betrokken en voor hen wordt ook gezorgd.

Ook hier weer de opmars en daarna uniek in slangenvolte met de disciplines bij elkaar de afmars. Dus eerst de koningen, daarna de hoofdmannen enz: het toppunt van verbroedering.

Als ik trouwens één woord zou moeten noemen wat bij het Gilde past, jullie raden het al: verbroedering! Ik denk dat ik het in vier weken tijd wel vijftig keer heb gehoord. In elke toespraak wel twee keer. Overigens denk ik door alles wat ik nu gezien heb, dat het klopt. En ondanks de verschillende kringen, de verschillende gildes en de verschillende sferen valt er werkelijk geen onvertogen woord. Het is wel verschrikkelijk veel werk heb ik begrepen het organiseren van een kringdag. Eigenlijk zouden degene die weten dat ze volgend jaar een kringdag moeten organiseren ook zo eens bij verschillende kringdagen moeten gaan kijken en dan zo de dingen er uitpikken die bij ze passen.

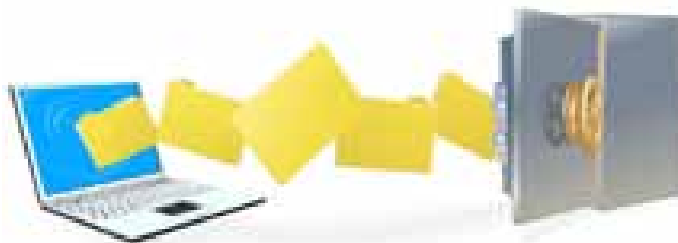
Rest mij in mijn gilde-leerproces nog één ding: het Europees Koning schieten in Tuchola in Polen. Ik ben benieuwd en heb er vooral erg veel zin in! ■

Een van de belangrijke kenmerken van de gilden is het rijke archief. Het is dan ook eeuwige zonde als dit door brand, diefstal of andere oorzaken verloren zou gaan. Voor het voortbestaan van de gilden is niet alleen van belang om de geschiedenis vast te leggen maar ook zeker het heden, want dit is volgend jaar ook geschiedenis. Als lid van het Gilde Sint Joris Goirle heb ik hiervoor een online databasesysteem ontwikkeld om uw archief digitaal vast te leggen.

Het online systeem is verdeeld in verschillende onderdelen: een archief en een canon module.

Het archief is bedoeld om digitale bestanden te bewaren. Door de eenvoudige lay-out zijn bestanden overzichtelijk opgeslagen en voor alle gebruikers inzichtelijk. Bij elke map en bestand kan een label, omschrijving en datum toegevoegd worden. Hierdoor zijn documenten eenvoudig terug te vinden met de uitgebreide zoekfunctie.

De canon module is juist geschikt om de geschiedenis van uw gilde in chronologische volgorde vast te leggen in beeld en tekst. Zo kunt u een perspectief van de tijd schetsen, waardoor volgende generaties een beeld krijgen van wat zich binnen de gilden heeft afgespeeld. Per item kunnen de volgende gegevens ingevuld worden: Gebeurtenis, datum, omschrijving en 8 foto's. Ook hier is ook een uitgebreide zoekfunctie aanwezig zodat u snel gebeurtenissen terug kunt vinden. Met de print functie kunt u een uniek document samenstellen van alle gebeurtenissen binnen uw gilde, vereniging.

Het systeem is geheel toegankelijk via internet (PC, tablet en smartphone) waardoor geen installatie van software nodig is. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Dion Hoogendoorn dion@sintjorisgoirle.nl. ■

TER INTRODUCTIE

Jan Jacobs wordt dit jaar in mei 91 jaar, woont samen met zijn vrouw Fien nog steeds zelfstandig en dat zeer naar hun beider zin. Tot zijn spijt heeft Jan onlangs moeten stoppen met zijn 'hobbyslagerij' (zelf worst maken) vanwege zijn teruglopende gezichtsvermogen. In september hoopt hij met Fien in gezinsverband hun 60-jarig huwelijksfeest te vieren.

Interview met Jan Jacobs op 13 februari 2013 t.g.v. zijn 65-jarig lidmaatschap van het Sint Theobaldusgilde Overloon

STAAT VAN DIENST:

1948	Lid van het gilde geworden.
1962 - 1990	Bestuurslid (28 jaar, waarvan 9 jaar hoofdman). Op 29 oktober 1962 werden de eerste uniformen ingezegend, in 1979 kwam de tweede generatie uniformen en in 2003 de huidige.
1981	Benoeming tot hoofdman.
1985	Huibuuk van het Jaar.
1990	Benoeming tot erehoofdman (speld ontvangen; is in 1997 vervangen door erehoofdman Schild).
1998	50-jarig lidmaatschap; Koninklijke onderscheiding (aangevraagd door het gilde; mede ontvangen i.v.m. activiteiten voor de Ondernemersvereniging).
2008	60-jarig lidmaatschap (zilveren speld met diamant van het gilde ontvangen).
2013	65-jarig lidmaatschap.

"Hoe ben je ertoe gekomen om het gilde na de oorlog weer nieuw leven in te gaan blazen?"

Alvorens deze vraag te beantwoorden wil Jan eerst graag zijn verhaal over de oorlogsjaren vertellen. Die jaren hebben hem mede gevormd tot de man die hij in zijn latere leven is geworden.

Als jonge man van 21 is Jan in het kader van de Arbeitseinsatz in Duitsland te werk gesteld. Hij heeft twee jaar moeten werken bij een boer en ook in het Sauerland. Aan die jaren heeft Jan geen nare herinneringen overgehouden. Hij heeft er zelfs een mooie vriendschap met het Duitse gezin waarin hij geplaatst wordt, aan overgehouden.

De Duitsers proberen natuurlijk de Nederlandse jongens bij de SS te krijgen, maar daar proberen die jongens uiteraard uit alle macht aan te ontkomen.

Twee heftige gebeurtenissen aan het einde van de Tweede Wereldoorlog hebben wel diepe sporen bij Jan achtergelaten. De eerste is ten tijde van de Meistakingen in 1943.

Dit zijn spontane stakingen tegen een meld-

plicht van Nederlandse militairen voor krijgsgevangenschap en arbeidsinzet in Duitsland (gedwongen inschakeling in de Duitse oorlogseconomie).

De opperste politiechef in Nederland, de SS'er Rauter, kondigt het politiestandrecht af. Daarbij kunnen 'verdachten' meteen, zonder vorm van proces, worden doodgeschoten. Van Groningen tot Limburg worden stakers gearresteerd. In kamp Veulen (bij Venray) komt Jan met zeven man voor een vuurpeloton te staan. Alleen omdat de militaire chef in Berlijn is en daardoor het bevel tot schieten niet kan worden uitgevoerd, komen de mannen ongedeerd terug in de barakken.

Na deze stakingen nemen het verzet en het onderduiken sterk toe en laten de Duitsers de hoop varen dat met Nederlanders makkelijk samengewerkt kon worden. De bezetting verhardt. Voor de tweede keer wordt Jan overvallen door SS-ers uit Roermond, flink geslagen, op een overvalwagen geworpen en richting kamp Vught gereden. Tijdens dit transport is Jan van de wagon gevallen en laten de

SS-ers hem gewond op straat achter. Dankzij de nodige hulpverleners en bemiddeling via de directeur van de melkfabriek in Leunen wordt Jan naar huis gebracht.

In mei 1946 komt Jan terug uit het Sauerland met militaire wagens die als eindstation de Philipshal in Eindhoven hebben. Vanuit Eindhoven rijdt er nog een goederentrein naar Deurne. Daar vraagt Jan naar de kortste weg binnendoor naar Overloon. Hij krijgt als antwoord: 'Overloon?? Dat dorp bestaat niet meer!' Toch komt hij in de nacht weer bij zijn ouderlijk huis aan. Ook die thuiskomst staat hem nog helder voor ogen: zijn broer Piet stond aan de deur en riep: 'Daar is onze Jan!' Uiteindelijk had het hele gezin met acht kinderen de oorlog overleefd. Moeder was echter ernstig ziek, vader een gebroken man, hij had alles verloren. De slagerij van Tinus de Slegter, zoals hij genoemd wordt, is vernietigd. Alles is kapot, er is alleen nog een stukje achterhuis over. Moeder heeft niet lang meer geleefd, vader is nog 76 jaar geworden. Vanuit deze ervaringen begint het verhaal over de wederopbouw van het gilde.

Vader Tinus is voor de oorlog al een gildeman. Tijdens de oorlog gaat het weinige bezit van het gilde, dat zij sinds de brand bij de gildemeester in 1822 weer verworven hebben, opnieuw verloren in de totale verwoesting van Overloon in september en oktober 1944. Het gildevaandel gaat verloren, maar de koningsschilden worden gered door een kordate Overloonse vrouw onder de ogen van souvenirzoekende Engelse soldaten. Het zilver wordt later teruggevonden in een juten zak op een zolder.

De Overloners helpen elkaar om hun leven weer op te bouwen en zo ook het gilde.

Jan Jacobs.

Er wordt letterlijk met niks begonnen. Jan neemt na verloop van tijd het stokje van zijn vader over. En omdat het gilde nog geen eigen gildehuis heeft, worden de repetities van de trommelaars van het gilde in de slagerij van Jan gehouden. De ledenaanwas is groot en er zijn veel geslaagde activiteiten, zoals bijvoorbeeld de fancy fair. Tot 's nachts 4 uur wordt de emmer met kleingeld in huize Jacobs geteld. Jan heeft aanvankelijk veel activiteiten gesponsord met eigen bedrijfskapitaal.

Het Sint Theobaldusgilde bouwt in de jaren '68-'69 in eigen beheer een nieuw gildehuis aan de Pastoor van Berkellaan 2. Dat is eigendom van het gilde en wordt op 13 juni 1970 geopend. Het staat echter op grond van de gemeente, in erfpacht verkregen. Na verloop van jaren wordt Overloon uitgebreid met een nieuwe woonwijk en daarvoor moet het gildehuis helaas wijken. Vanwege het feit dat er ruim dertig jaar een gildehuis in de wijk heeft gestaan, krijgt het nieuwe wijkje op 6 september 2002 de naam 'De Gildetrom'. Het daar centraal geplaatste kunstwerk van Juul Baltussen verwijst ernaar. Het tweede en huidige gildehuis aan de Stevensbeekseweg is niet meer onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van Jan gebouwd. Het wordt op 28 april 2001 geopend.

“Welke gebeurtenissen hebben een grote/positieve indruk op je gemaakt?”

- “We hebben veel jeugd bij het gilde gehad. Aanvankelijk stonden ze in de rij om lid van het gilde te worden. In die periode zijn we twee keer naar het Wereldmuziekconcours in Kerkrade geweest. Het grootste aantal

deelnemers was ooit negentig.”

- “De binding onder de gildeleden was fantastisch.”
- “De optochten met het gilde: iedereen keek uit naar het Overloonse gilde vanwege het muziekcorps.”

Toevoeging van interviewer: In het boek *De Gouden Guld (1933-1983)* van de Kring van Schuttersgilden “Land van Cuijk” staan die drumbandprestaties beschreven en een aantal daarvan is zeker de moeite van het vermelden waard:

De drumband wordt opgericht in 1961 en in 1965 worden er majorettes aan toegevoegd. Er wordt vele malen in binnen- en buitenland opgetreden.

- Op 30-06-1968 wordt de hoogste onderscheiding die in België toen te behalen was, de eremedaille van Koning Boudewijn, gewonnen;
- op 01-06-1969 promoveert de drumband in Heerlen naar de superieure afdeling;
- op 30-11-1969 behaalt de drumband in Den Bosch het landskampioenschap in de ereafdeling;
- op 09-09-1970 behaalt de drumband de eerste prijs op het Wereldmuziekconcours in Kerkrade;
- in 1973 wordt er te Lomme in Frankrijk opgetreden;
- op 25-06-1978 wordt in Kerkrade de derde prijs in de wacht gesleept.
- In Duitsland treedt de band vele malen op tijdens de carnavalsoptochten van 1971 t/m 1973.

Tot zover de beknopte historische wapenfeiten van de drumband.

In 1981 wordt de drumband een drumfanfare.

- “Tijdens de groeiperiode van het gilde is de groepsdiscipline gegroeid. In uniform betekent: niet aan de tap, maar aan tafel!”
- “De uitvaart van gildebroeders door het gilde is altijd een indrukwekkende gebeurtenis.”
- “Naast dat ik thuis de slagerij en de winkel heb en verder mijn bestuursfunctie bij het gilde, ben ik ook nog twaalf jaar kosten geweest. De meeste indruk op mij maakt in die periode een sterfgeval of dodelijk ongeluk. Vooral als ik als eerste naar het sterfhuis ga, omdat de pater niet in Overloon woont en mij vraagt dit te doen. Dat vind ik ook mijn taak als gildebroeder (het gilde is immers dichtbij de kerk betrokken), maar ik ga even goed met lood in mijn schoenen. In alle actieve jaren heb ik altijd dichtbij de mensen gestaan en daar heb ik nooit spijt van gehad.”

“Welke tradities wil je zeker in ere houden? Wat zou je eventueel willen veranderen, of een nieuwe invulling geven?”

- “Het Koningschieten is op dit moment oké. Ik lees nog steeds in ‘De Gildetrom’. Daarin staat een gebruik dat ik ook voor ons gilde wel mooi zou vinden: als de Koning bekend is moet de Koning als eerste het stuk hout dat op de grond ligt oppakken en controleren. Pas daarna mogen andere gildeleden dat stuk hout in handen nemen.”
- “De verbondenheid met de kerk is helaas minder geworden. Voorheen was het ook gebruikelijk te bidden voor aanvang van de vergadering. “

“Heb je vertrouwen in de toekomst van het gilde?”

“Dat heb ik zeker. Het gilde en de drumshowband zijn een mooie groep, ze komen mooi voor de dag. We moeten overigens niet bang zijn om een advertentie te plaatsen als we mensen tekort komen.”

Jan, dank je wel voor dit vraaggesprek. Het is overduidelijk wat je voor het Sint Theobaldusgilde tot nu toe hebt betekend, in je werkzaamheden ondersteund door Fien. Het is al bij verschillende gelegenheden tot uitdrukking gebracht, maar we zijn je daarvoor nog steeds ontzettend dankbaar en laten dit daarom vandaag, ter gelegenheid van je 65-jarig lidmaatschap, opnieuw weer blijken met een jubileumcadeau.

We hopen dat we jou en Fien nog lang in ons midden mogen hebben!

Lang zullen jullie leven! ■

TER INTRODUCTIE

Ton is bijna 68, inmiddels negen jaar gepensioneerd en woont met zijn vrouw Bets op hun 'landgoed' aan de Zandstraat 2a in Overloon. Na afloop van het interview met Ton mocht ik zijn werkkamer bekijken en daar zag ik de lange wand met oorkondes en de Koninklijke Onderscheiding die Ton in de loop der jaren heeft verkregen.

Interview met Ton Meijer op 13 februari 2013 t.g.v. zijn 50-jarig lidmaatschap van het Sint Theobaldusgilde Overloon

STAAT VAN DIENST:

1961	Als 16-jarige begint hij als vendelier. Wordt met zijn 18e jaar officieel lid van het Sint Theobaldusgilde.
1971 - 2008	Bestuurslid (37 jaar secretaris én penningmeester!).
1988	Oorkonde t.g.v. 25-jarig lidmaatschap van het gilde.
2002	Huibboek van het Jaar: de oorkonde moest vanwege het grote aantal functies in de gemeenschap extra worden verlengd; de meeste van die functies vervult Ton tot op heden nog steeds.
2003	Oorkonde t.g.v. 40-jarig lidmaatschap van het gilde. Koninklijke Onderscheiding aangevraagd door het gilde. Tevens vanwege twintig jaar werkzaam zijn voor de personeelsvereniging van het Maasziekenhuis waar hij op 11-11-2004 afscheid nam.
2008	Benoeming tot erelid van het gilde. Ontvangt hiervoor de oorkonde en zilveren schild.
2013	50 jaar lid van het gilde.

“Wat heeft je gemotiveerd om lid van het gilde te worden?”

“Begin jaren zestig was het gilde in opkomst. Er bestond al een drumband met majorettes en tamboers, maar er waren nog geen vendeliers. Een oom heeft mij aangespoord om vendelier te worden, de groep had een zesde man nodig. Ik was pas zestien, op mijn achtentiende werd ik officieel lid van het gilde. Na tien jaar werd ik in het bestuur gevraagd. Opmerkelijk was dat destijds volgens de statuten de secretaris nog van buiten het gilde kon worden aangesteld en ook geen stemrecht had. Dat werd later door een statutenwijziging veranderd. Bij mijn aanstelling als bestuurslid werd ik meteen zowel secretaris als penningmeester.”

“Welke gebeurtenissen hebben de meeste indruk op je gemaakt?”

“Dat we vanuit het gildehuis aan de Pastoor van Buxtellaan naar het nieuwe (en huidige)

gildehuis aan de Stevensbeekseweg verhuisden. Ik heb de bouw van het gildehuis aan de Pastoor van Buxtellaan nog meegemaakt. Ik heb persoonlijk het oude gildehuis gesloten en dat was voor mij een emotioneel moment. De oude buffetkast uit dat gildehuis heb ik als souvenir mee naar huis mogen nemen en staat nog steeds in mijn werkkamer. Maanden na de sluiting reed ik per ongeluk nog steeds de oude route als ik naar het gilde ging. Ik was ook altijd in dat Gildehuis, bij de repetitie van de majorettes, de blazers, de trommen en voor algemeen toezicht. We hebben er kermissen gedraaid, eenmaal de carnaval van Overloon gered door onderdak te verschaffen voor het Prinsenbal, we hielden kienavonden in de carnavalsperiode en de papieractie is in die tijd ontstaan.”

“Welke werkzaamheden hebben je het meeste geboeid?”

“De acties waarmee we goed geld verdienden:

- met de kermissen hebben we destijds wel 10.000 gulden verdiend.
- De papieractie gaf structurele inkomsten en een heel goede opbrengst.
- De oud-ijzeractie en later de eieractie.
- Om nieuwe uniformen te kunnen bekostigen hielden we kienavonden, loterijen en ook een superloterij (een loterij waarbij een lot wel 150 gulden kon kosten, maar dan kon je ook mooie prijzen winnen, zoals een spiksplinter-nieuwe auto).
- Het nieuwe gildehuis moest ook betaald worden. Ik ben vaak betiteld als een zuinige penningmeester. Maar er was ook wel wat creativiteit nodig om de gemeentelijke subsidies te behouden met een gildehuis in eigen bezit. Enige reserve is ook nodig voor de toekomst. Als je als gilde op je lauweren gaat rusten wordt het verworven kapitaal snel minder. Maar ik ben er trots op dat we een gezonde financiële situatie hebben opgebouwd. In de beginjaren hadden we dit zeker ook te danken aan de persoonlijke investeringen van Jan Jacobs.”

En hij gaat verder: “Iets betekenen voor een ander is altijd mijn drijfveer geweest. Het zit in mij om iets te willen betekenen voor mijn gezin, de gemeenschap, en nu nog een keer per week, voor het Maasziekenhuis. Ik ben ook een echt verenigingsmens. Het deed me veel bij de verhuizing van het gildehuis dat de enorme beker- en prijzenkast moest worden opgeruimd. Voor mij had iedere beker en iedere prijs een emotionele waarde. Ik zag de activiteit die daarbij plaats gevonden had nog helemaal voor me. Als bestuurslid bewaarde ik ook alles. We hebben daardoor een enorm

Ton Meijer

papieren archief en zelf heb ik ook nog de nodige plakboeken met krantenknipsels uit de beginjaren van het gilde”

Vervolgens vertelt hij: “Mijn activiteiten hebben wel veroorzaakt dat ik altijd van huis weg was. Bets heeft de kinderen opgevoed en mij veel moeten missen. Ik stak veel tijd in allerlei acties, werd naast mijn secretariaat- en penningmeesterschap ook wel gevraagd om in te vallen als hoofdman en een woordje te voeren voor jubilarissen. Vroeger werden de jaarboeken natuurlijk nog met de typemachine gemaakt en dat was een stuk arbeidsintensiever dan nu met de computer.”

“Waar had je moeite mee of echt de balen van?”

“Ik was altijd blij als de algemene ledenvergadering erop zat. Het klaarmaken van de jaarstukken was altijd een hele toer.

Moeizaam vond ik de pogingen om leden bij het gilde te houden en moeilijk waren de situaties in geval van overlijden van gildeleden.”

“Hoe heb je de afgelopen jaren sinds je aftreden als bestuurslid ervaren?”

“Toen ik in 2008 aftrad als secretaris/penningmeester bedankte commandant Henk de Wit voor het gilde en werd ik gevraagd om zijn opvolger te willen worden. Ik vond het een eervol verzoek en heb hier ja op gezegd. Ik doe dit graag zolang als ik het nog vol kan houden. Tijdens de afgelopen Kringvergadering op 26 januari jl. kreeg ik nog de complimenten van mijn medegildebroeders over het feit dat ik zo lang stil en strak in de houding op het altaar kon blijven staan. Zo hoor je dat ook te doen, maar dat moet je fysiek natuurlijk wel vol kunnen houden.

De verplichtingen zijn wel van me afgevallen. Het is prettig om geen rekening meer te hoeven houden met termijnen en deadlines. Ik kijk nog wel mee over de schouder van mijn opvolger penningmeester, mijn zoon Stefan. Zo ondersteun ik hem bijvoorbeeld bij de subsidieaanvraag. Ook voer ik nog een aantal administratieve taken uit en doe het voorraadbeheer van het gildehuis. Ik ben gewoon graag onder de mensen en ken ook veel mensen. Ik ga fitnesssen, zwemmen en een keer per week hardlopen. Daarnaast werk ik ook al meer dan tien jaar als cameraman voor de BLOS en blijf dat voorlopig nog doen.”

“Welke tradities zou je zeker in ere willen houden en zijn er ook dingen zie je zou willen veranderen, c.q. een nieuwe invulling zou willen geven?”

“Onze tradities moeten we naar mijn mening zeker in ere houden, maar met het oog op de jeugd niet op een oubollige manier. We moeten zoeken naar een eigentijdse invulling van onze tradities en ook vernieuwend kunnen zijn. Zo heeft de jeugd vaak moeite met uniformen en pakjes. Wanneer er jeugdige aanwas is vanuit een gezin met geüniformeerde leden, is dat al weer veel minder problematisch. Die kinderen zijn immers al opgegroeid met die tradities.

Er is ook wel commentaar geweest op het feit dat ons gilde majorettes heeft. Die zouden niet bij het gilde horen. Maar bij ons in Overloon horen ze er wel degelijk bij en valt het ook goed in de gemeenschap.”

“Heb je vertrouwen in de toekomst van het gilde?”

“Er zijn altijd pieken en dalen geweest in het gilde. We hebben sinds de oorlog een snelle ontwikkeling meegemaakt. De tijden zijn erg veranderd en de individualisering is toegenomen. Mensen willen niet meer gebonden zijn en de jeugd is erg op zichzelf door de computer, de i-pads en de social-media. Er zijn zoveel meer keuzemogelijkheden in verhouding tot vroeger. We moeten ons dus steeds blijven afvragen: hoe nu verder? Mogelijkheden zoeken om leden te behouden en nieuwe te werven.”

“Beste Ton, heel hartelijk dank voor dit vraaggesprek.

We hopen jou nog lang als actieve gildebroeder in ons midden te hebben.

Dank voor alles wat je in de afgelopen vijftig jaren voor het Sint Theobaldusgilde hebt betekend en nog steeds betekent. Daarbij vergeten we zeker de ondersteuning van je activiteiten door je vrouw Bets niet!” ■

Nieuwe kringvoorzitter en erelid

Tijdens de kringjaarvergadering te Overloon is burgemeester Karel van Soest van de gemeente Boxmeer gekozen als de nieuwe voorzitter van de Kring van Schuttersgilden Land van Cuijk.

Karel van Soest legt de eed af tegenover Odi Bouwmans die twaalf jaar kringvoorzitter is geweest.

In 2003 volgt Karel van Soest Odi Bouwmans ook al op, toen als burgemeester van de gemeente Boxmeer.

Het kringbestuur stelt de jaarvergadering voor om Odi Bouwmans tot erelid te maken. De jaarvergadering antwoordt daarop met een applaus. Odi mag zijn sjerp omhouden en krijgt een omlijst erelid certificaat uit handen van vicevoorzitter Cor Bonants.

De Kring is te gast bij het Overloonse Sint Theobaldusgilde, waar dit keer de jaarlijkse ledenvergadering wordt gehouden. ■

Odi Bouwmans draagt het voorzitterschap over aan Karel van Soest.

Odi Bouwmans ontvangt het certificaat met daarop zijn erelidmaatschap.

Koppermaandag Sint Anthonius Abt, Blitterswijk

Op maandag 21 januari jl. om 20.00 uur worden officieel drie bollers (geweren) in gebruik genomen met zes saluutschoten. Deze bollers worden aangeboden en geschonken door Wim Janssen. Het gilde is Wim hier zeer dankbaar voor. Dat laat de eerste gildemeester wel blijken bij de toespraak die hij tot hem richt. Het gilde is weer een stuk historie rijker. Deze bollers zijn alleen voor saluutschoten te gebruiken, nergens anders voor.

Ook is er die avond een zeer mooie tentoonstelling in café de Zwart. Deze wordt gepresenteerd door Hay Gooren. Het thema is "Dertig jaar geüniformeerd".

Op deze tentoonstelling wordt ook goed weergegeven, hoe men voor de oorlog is gekleed. Er zijn enkele foto's van en zo is de hele opbouw van de uniformen, velds, vaandels, trommen, klaroenen, geweren en hellebaarden te zien. Ook zijn er boeken van het gilde en worden mooie films vertoond. Zo is er een film van het koningschieten uit 1986, die nog nooit iemand heeft gezien. In die tijd schieten de gildebroeders nog bij gildebroeder Karel Hermans in de wei, omdat het gilde nog geen eigen schietterrein heeft. De schietbomen zijn gehuurd bij Kring Land van Cuijk. ■

De bollers geschonken door Wim Janssen uit Beieren.

Feestdag bij Sint Anthonius Abtgilde

De dag begint met een mooie mis, helemaal in het teken van Sint Antonius-Abt. Ook de mooie icoon van de Heilige Antonius staat bij het altaar. Aansluitend wordt een bezoek gebracht aan het Antoniuskapelletje waar de traditionele borrel, geschonken door Wim Janssen, wordt genuttigd. Het is erg koud deze ochtend. De koffietafel met heerlijke braadworst laat iedereen zich dan ook goed smaken. Aansluitend wordt de jaarvergadering gehouden.

Tijdens de jaarvergadering wordt jubilaris Roy Gooren gehuldigd met zijn vijftienvintigjarig lidmaatschap. Carla Claessens wordt schutsvrouw van 2012. Dit is voor haar al de twaalfde keer. Koning Antoon Tissen en koningin Door Tissen bieden het gilde een prachtig koningsschild aan met een mooie creatie erop, vervaardigd door gildebroeder Ben van Loenhout. Dit is Ben's dertigste koningsschild dat hij maakte voor het gilde.

Na de jaarvergadering worden café tante Jet en café de Zwart bezocht. Ook hier is het heerlijk vertoeven. Om 19.00 uur sluiten de aanwezige zich aan in het parochiehuys voor het diner, muziek en dans en een optreden van een zangeres, Lotte Tissen uit Siebengewald. Dit valt goed in de smaak bij jong en oud. Het is weer een ouderwets gezellige avond. Deze avond is dit jaar in de handen van de schutters, wat wederom prima georganiseerd is. Het Sint Antonius Abtgilde, Blitterswijk kan terugzien op twee zeer geslaagde dagen. ■

Zilveren Jubilaris Roy Gooren.

Sint Joris en Sint Anthoniusgilde, Maashees

Op zondag 28 april 2013 viert het Sint Joris en Sint Anthoniusgilde, Maashees weer haar jaardag. Een van de hoogtepunten van deze dag is altijd het koningschieten. Ondanks dat in de twee voorafgaande jaren de vogel steeds is afgeschoten door dezelfde schutter, en deze nu kans maakt op de titel van keizer, ontspint zich toch een spannende strijd waarin de schutters elkaar niets toegeven.

Maar uiteindelijk, na 143 schoten, is Egon Schreurs de gelukkige die het laatste restje van de vogel naar beneden haalt. Voor zover in de eeuwenoude historie van het gilde bekend, is het nog niet eerder voorgekomen dat het Maashees gilde een Duitser als koning heeft. De nieuwe koning, Egon Schreurs, woonachtig in het Düsselddorfer stadsdeel Heerdt, heeft een vakantiewoning in Maashees en is al lang lid van het gilde. Met dit jaar dus het koningschap als bekroning. ■

Egon Schreurs, koning in Maashees.

Is jouw mede-lezer nog geen abonnee?

De Gildetrom het blad voor jong en oud.

Viering Sint Jorisdag

Zaterdag 20 april 2013 viert het Sint Jorisgilde Heeze haar patroonsdag. Alle gildebroeders verzamelen zich in het gildepaviljoen "De Santen". Voor de afmars naar de Sint Martinuskerk wordt Gijs Jacobs geïnstalleerd als aspirant gildebroeder. Hij zal de trom roeren. Opperdeken Peter Janssen en hoofdtamboer Menno Guitjens zetten hem de baret op en hangen zijn trom aan de koppel. Met slaande trom en vliegend vaandel trekt het gilde naar de kerk. In de traditionele Sint Joris gildemis is er aandacht voor de recentelijk overleden gildebroeder Ad Eichhorn, erelid Piet van Eert en eredecken J. Somers. Na de vendel hulde aan kapelaan H. van de Donk trekt het gilde naar haar gildepaviljoen. Na het nuttige van de koffie heet Peter Janssen alle gildebroeders en genodigde welkom. Speciaal Jeanne Eichhorn, familie Van Eert, familie Snoeijen, de afvaardiging bestuur Kring Kempenland en een afvaardiging van het Sint Agathagilde, Heeze. Jeanne Eichhorn is aanwezig om de door haar overleden man Ad gewonnen wisselbeker uit te reiken aan de nieuwe winnaar.

De familie Van Eert worden de persoonlijke gilde onderscheidingen van Piet ter hand gesteld. Tevens schenkt het gilde een speciale fles wijn met gilde-etiket omdat Piet vandaag gehuldigd zal worden voor zijn 65-jarig lidmaatschap.

Dan is Wim Snoeijen aan de beurt. Hij is sinds 1963 gildebroeder, dus vijftig jaar. In die periode heeft Wim diverse functies binnen het gilde bekleed. Vendelier, jonge deken, vaandrig, drie maal koning en is nu wachtende keizer en tot op heden bestuurslid. Zijn vrouw Lies speldt hem de Sint Joris onderscheiding op. Felix Crooijmans en Johan Bax reiken Wim het gouden kringschild uit. De gildebroeders brengen de jubilaris en familie een vendel hulde en is er gelegenheid tot feliciteren. Na de koffietafel is het de beurt aan de jeugd te schieten om het prinschap. Henk van Stipdonk moest zijn titel verdedigen. Na ruim honderd schoten viel de vogel door een scherp schot van Rick Cuijten. De aftredende Prins krijgt de prinspeld 2012 overhandigd. De Sint Joriswisselbeker is gewonnen door Jorn Guitjens. ■

Wim Snoeijen krijgt het gouden jubileumschild opgespeld.

De afgetreden prins krijgt de prinspeld 2012.

Rick Cuijten, prins 2013.

De wisselbeker is voor Jorn Guitjens.

Gijs Jacobs, jeugdtamboer.

Nico van Limpt Lid in de Orde van Oranje Nassau

Gildebroeder Nico van Limpt van het Sint-Jorisgilde Bladel is op 26 april 2013 ter gelegenheid van (de laatste) Koninginnedag koninklijk onderscheiden als 'Lid in de Orde van Oranje Nassau'. Hij heeft zich langdurig sterk ingezet voor het cultureel erfgoed, zowel in Reusel als in Bladel. Hij is zeer nauw betrokken geweest bij de heropricting in 1978 van het Sint-Jorisgilde. Hij is acht jaar (1978 tot 1985) dekenschatbewaarder geweest. Ook heeft hij zich menigmaal ingezet om de archieven van het gilde op te schonen, jarenlang 'kassier' bij rommelmarkten en nu bij de KunstOpZondag curiosamarkt, maar ook zijn publicaties over Bladel en Netersel en zijn heilige status als Sinterklaas maken hem klaar voor deze eer. ■

Nico van Limpt, Lid in de Orde van Oranje Nassau.

Rechtzetten

Helaas zijn in het eerste nummer van 2013 foto's verkeerd of niet geheel afgedrukt, waarvoor onze excuses!

De eerste betreft het artikel Bertus van Daelen voor de vijfde keer koning, op pagina 42. Hier is maar een gedeelte van de foto geplaatst, waarop jeugdvendelier Aaron van Buul wordt gemist. De tweede misser ook op pagina 42 betreft het artikel Knallen op (kerst) ballen in Besoijen. Hier is een volledig verkeerde foto geplaatst. De goede foto's worden met de juiste onderricht nog eens geplaatst. ■

Vlnr.: Antoon van Buul, koning Bertus van Daelen, Aaron van Buul.

John de Jong reikt 'zijn' beker uit aan Jaan van Helden

Is jouw mede-lezer nog geen abonnee?

De Gildetrom het blad voor jong en oud.

Pastoor Dorssers gildeheer

Op 8 januari 2013 hield het Sint Ambrosiusgilde Baardwijk haar jaarlijkse Teerdag. s'-Ochtends trok het gilde naar de kerk om de dag te beginnen met een mis. Voor de dienst werd pastoor Dorssers als gildeheer van het Sint Ambrosiusgilde geïnstalleerd. De hoofdmán voorzag de pastoor van een sjerp, hoed met veer en een zilveren schild, attributen die horen bij het gildeheerschap. Hierna legde de vaandrig de eed van trouw af aan de gildeheer. De hoofdmán gaf aan blij zijn dat het gilde weer een gildeheer in zijn midden heeft.

Na de gildemis werd op het kerkplein een vendelgroet gebracht aan de pastoor, gildebroeders en belangstellenden. Hierna ging het gilde naar het gildehuis "De Korf" alwaar de feestdag werd voortgezet.

's-Avonds werd genoten van een koud en warm buffet samen met de partners. ■

V.l.n.r. Hoofdmán René Pullens, gildeheer pastoor Dorssers, koning Bertus van Daelen.

Statiedag gilde Sint Hubertus Berkel

12 Januari 2013 had het gilde weer zijn jaarlijkse statiedag. De vrijdagavond ervoor werd de proclamatie afgekondigd door tamboers en vendeliers en enkele leden van de overheid. Hierbij werd zoals gebruikelijk een bezoek gebracht aan de ouden van dagen in de Torentjeshoef. Zij werden getrakteerd op roggebrood met zult en spek, wat door hen zeer op prijs werd gesteld. Zaterdagmorgen werd de statiedag geopend met een gildemis. Gildeheer Pieter Scheepers ging voor. Hierna werd de eed van trouw hernieuwd aan het kerkelijk gezag. Het was voor de eerste keer een internationale statiedag door de aanwezigheid van een afvaardiging van onze vrienden van het gilde Sint Sebastiaan uit Essen (B). In het gildehuis stond een goed verzorgde koffietafel klaar. De nieuwe koning Andre Wouters kreeg de gelegenheid zijn koningschild aan het gilde te presenteren. De feestcommissie had een spelshow 'ik hou van Holland' in elkaar gezet waarbij fel werd gestreden om de prijzen. De avond werd afgesloten met een winters buffet en een loterij. Het comité kan terug zien op een geslaagde statiedag. ■

Het gilde Sint Hubertus in optocht.

Opening buiten schietseizoen Besoijen

Na in de wintermaanden de luchtbukscompetitie in het goed verwarmde gildepaviljoen te hebben afgewerkt, was het weer tijd om naar buiten te gaan. Zoals gebruikelijk werd derhalve op tweede paasdag het buitenseizoen van het gilde Sint Crispinus en Sint Crispinianus geopend. Het ene jaar wordt geschoten om het koningschap, het andere jaar om de Jan van Hulstentrofee. Dit jaar was het de beurt aan de wisseltrofee, geschonken door voormalig hoofdmán Jan van Hulst. Nadat alle deelnemende schutters de vereiste twaalf punten hadden geschoten, bleken slechts twee gildebroeders de volle score gehaald te hebben. Raymond de Gouw en Frank v.d. Houdt moesten onderling uitmaken wie deze keer de trofee, in de vorm van een schild, mee naar huis mocht nemen. Na twee kampronden bleek Frank de zenuwen het beste onder controle te hebben. Frank proficiat. Ondanks de winterse temperaturen kan het gilde terugkijken op een geslaagde opening van het buitenseizoen 2013. ■

Felicitaties voor winnaar Frank v.d. Houdt.

Heemkundekring brengt speciale editie gilde uit

Het gilde Sint Crispinus en Sint Crispinianus van Besoijen vierde op 28 april 2013 het 175-jarig bestaan met een kleine kringdag. Vooruitlopend hierop bracht Heemkundekring De Erstelinghe uit Waalwijk een speciale editie van hun blad 'De Klopkei' uit, geheel gewijd aan het Besoijense gilde. In dit rijk geïllustreerde uitgave wordt de geschiedenis van het gilde heel fraai in woord en beeld gebracht. Tijdens de opening van het buitenschietsseizoen werd het eerste exemplaar overhandigd aan hoofdmans Rene van Kuijk en kregen alle gildebroeders een exemplaar van De Klopkei. Dat dit zeer op prijs werd gesteld was wel duidelijk aan de reacties van de aanwezigen. Het is dan ook een zeer leesbare geschiedenisles van 'ons Gilde' waar we allemaal trots op mogen zijn. Heemkundekring, nogmaals hiervoor onze dank! ■

Contactavond bij gilde in Dinther

Op 9 maart 2013 was er weer de contactavond bij het Dintherse Sint Barbaragilde en die staat gelijk aan veel vermaak, huldigen en feest. Deze is lang geleden in het leven geroepen om iedereen die met het Dintherse gilde verbonden is een fijne avond te bezorgen. Deze keer werden voor vijftientwintig jaar lidmaatschap gehuldigd: Arno Vogels, Ad van Zutphen, Anthonie van Dijk, Emile van Zutphen, Joris van der Meijden en Rick Manders. Voor maar liefst veertig jaar gildelid werden Eugene van Bouwdijk Bastiaanse, Jan Meulenbroek en Wim Verhoeven in het zonnetje gezet. Hierna konden de sketches losbarsten. Drie mooie acts die een flink stuk van de avond in beslag namen. Winnaar werd Han Dangé met zoon Johan, die als pastoor en misdienaar verschillende gildebroeders op het matje riepen. Henk Habraken bezong het wel en wee binnen het gilde, Chris Manders bracht het klassiek stuk van Boerke Naas uit 1868 van Guido Gazelle. Het Sint Barbaragilde kan terugkijken op een geslaagd contactavond. ■

Installatie gildebroeder in Dinther

Tijdens de afgelopen Barbaraviering in december 2012 is Lars Blom geïnstalleerd als gildebroeder. Lars was al page op driejarige leeftijd en is nu op zijn achttiende geïnstalleerd. Een jonge gildebroeder met een vijftienjarige historie, een uniek gebeuren in het Dintherse gilde. Lars proficiat. ■

Uit het verslag van de jaarvergadering Kwartier van Oirschot, 27 oktober 1956

In: De Gildetrom 3e jaargang nr.7 december 1956 – pg.74
Agendapunt 7; Gildetrom

De voorzitter geeft het woord aan de redacteur van de Gildetrom, de heer Schade, Moergestel.

Deze betoogt dat de sterk gestegen kosten het onmogelijk maken om het blad voor 15 cent per nummer uit te geven. Er zijn momenteel ca. 550 abonnees en er moet dik geld bij. Wanneer de prijs op 30 cent per nummer wordt gebracht, zal de knoop wel dicht kunnen.....

Sint Hubertusgilde heeft nieuwe puntenkoning

In de maand maart komen de schutters van het gilde weer bijeen. Na in de wintermaanden te hebben geoefend voor vendelen, trommen en wat onderhoud aan het terrein komt het Sint Hubertusgilde Drunen uit de winterperiode. Op de derde zondag van maart begint de competitie. Tijdens de tweede schietronde wordt er geschoten om de titel puntenkoning. Het gaat erom op deze dag de schutter te zijn met de meeste treffers. Zeven schutters van de zeventien hadden hun eerste twaalf schoten raak. Na de eerste afkampronde waren er twee over. De neven Gerard Klerks en Jos Klerks hadden, in de koude, een volgende ronde nodig waarin Gerard de winst wist te halen. Hij mag zich puntenkoning noemen. Aan deze titel is de wisselbeker, vernoemd naar zijn oom Jan Klerks, verbonden welke de vorm heeft van een liggend hert. Voor liefhebbers: van deze dag zijn foto's te bezichtigen op de website van het gilde, te weten www.st-hubertus.nl. ■

De nieuwe puntenkoning wordt gefeliciteerd.

Koningschieten in Esch

Op tweede paasdag werd door het Sint-Willebrordusgilde het vierjaarlijks koningschieten gehouden.

's-Morgens werd het gilde ten huize van koning Adrie Verhoeven gastvrij met koffie en krentenbrood ontvangen. Van daaruit ging het naar zorgcentrum Sint Jozef waar gildeheer Smulders voorging in een eucharistieviering. Na afloop genoten de gildeleden, wederom ten huize van Adrie en Silvia Verhoeven, van een goed verzorgde brunch. Hierna werd koers gezet naar het gildeterrein voor het schieten om een nieuwe koning. Nadat Adrie Verhoeven door hoofdmann Jeroen van de Ven was bedankt voor de voortreffelijke wijze waarop hij zijn koningschap heeft vervuld, werd de vogel op de boom geplaatst en de boze geesten verjaagd door driemaal rond de boom te trekken. Daarna kon Adrie met het eerste schot op de vogel de wedstrijd openen. Van de vijftien schutters die aan de strijd begonnen bleven er uiteindelijk vier over. Zij zorgden voor een spannende strijd totdat in de vijftiende ronde met het 164e schot het laatste stukje hout naar beneden kwam en deken schrijver/vendelier Leo Konings zich voor vier jaar koning mocht noemen. ■

Onderscheidingszilver Bert Vorstenbosch

Bert Vorstenbosch is een bekende verschijning binnen het Brabantse gildewezen en bij gildekring Hoge Schuts in het bijzonder. Als geoefend schutter behaalde hij niet alleen gildezilver, maar als organisator en lid van de schietcommissie verdiende hij ruimschoots zijn sporen. Al vijftienvijf jaar is hij, samen met echtgenote Goen, een vaste kracht binnen de gildekring. Tijdens de algemene voorjaarsvergadering van gildekring Hoge Schuts werd ruimschoots aandacht aan dit jubileum geschonken. Hoofdmann Hans de Visser speldde hem een zilveren herinneringsspel op en zijn echtgenote Goen ontving een fraai bloemboeket. In zijn dankwoord bedankte Bert niet alleen zijn echtgenote maar ook de andere bestuurders voor hun aandeel in de organisatie. Na afloop van de vergadering werden onder het genot van een drankje nog vele anekdotes uit vergane jaren uitgewisseld. ■

Links hoofdmann Hans de Visser, rechts Bert Vorstenbosch en echtgenote Goen.

De nieuwe koning van Esch.

Nieuwe hoofdman in Haarsteeg

Tijdens de vrijwel voltallige algemene ledenvergadering van 6 januari 2013 werd Frans Mommersteeg met algemene stemmen gekozen en benoemd tot hoofdman van het Sint Ambrosiusgilde. Beschermheer Mr. S. Alberts verrichtte de inhuldiging door het omhangen van de hoofdmanketen. Frans Mommersteeg is reeds achtendertig jaar lid van het gilde en heeft in die tijd ruimschoots zijn sporen verdiend. Hij is een ervaren schutter met het geweer en een uitblinker met de luchtbuiks.

Frans Mommersteeg is gepensioneerd servicemanager machinerie. Zijn technische vaardigheden komen het gilde zeer goed van pas. Zijn vrouw Adrie is ook een trouw schutter en is altijd bereid vrijwilligerswerk te doen. Zoon Pieter schiet geweer en is één van de tamboers van het gilde. Jarenlang was Frans Mommersteeg al tweede hoofdman en heeft in de loop van die jaren veel bestuurlijke ervaring opgedaan. Zijn benoeming tot hoofdman komt op een moment van rustige groei bij het Ambrosiusgilde. Zowel bij de mannen en vrouwen, en bij de jeugd is sprake van lichte toename van leden. Frans Mommersteeg geeft leiding aan een gezond gilde, dat de toekomst met vertrouwen tegemoet kan zien. ■

Hoofdman Frans Mommersteeg.

Inzegening van nieuwe vendels

Op de Statiedag in januari 2013 van het Sint Ambrosiusgilde Haarsteeg werden nieuwe vendels ingewijd. Gildeheer pastoor Lebrun lichtte in zijn toespraak de herkomst en traditie van de vendels en het vendelzwaaien toe. "Het is niet alleen een eerbetoon aan autoriteiten, het heeft wel degelijk een diepgaande en historische band met het verleden." Het vlagvertoon gaat terug tot in de middeleeuwen en zelfs tot Oud-Germaanse tradities van strijd en broederschap. Met respect dragen de vendeliers hun vaandels en herinneren ons eraan dat je met kracht en vasthoudendheid je waarden moet verdedigen. De vlag draaien boven het hoofd en rond de lendenen symboliseert kracht; als de vlag rond de enkels draait mag die niet de grond raken: schoon en onbevlekt moet hij uit de strijd komen. De vlag wordt omhoog gegooid, je bent hem bijna kwijt, maar je weet hem altijd nog juist te vangen. Tenslotte wordt het vendel met krachtige bewegingen boven het hoofd opgerold zodat het veilig en wel kan worden behouden voor de toekomst. Met het inzegenen is de band tussen kerk en gilde opnieuw bevestigd. ■

Inzegening van de vendels van het Sint Ambrosiusgilde.

Is jouw mede-lezer nog geen abonnee?

De Gildetrom het blad voor jong en oud.

Teerdag in Nuland

Zaterdag 19 januari 2013 vierde het Nulandse gilde de Teerdag. Tijdens de gildemis werd Niek Timmermans ingevendeld als gildebroeder.

De vendelgroet werd deze keer in verband met het slechte weer tegelijkertijd aan de wereldlijke en kerkelijke overheid gebracht. Jeanne Moon, namens burgemeester Augusteijn en pastoor Verbakel namen deze in ontvangst. Na een verkorte rondgang door het dorp stond de koffietafel gereed. Hoofdman Gerry van der Schoot nam het jaar 2012 door, waarna drie jubilarissen werden gehuldigd. Daniël van Rosmalen, vijftienvijf jaar lid, ontving een zilveren Antoniuusspeld.

Mark van der Dussen, veertig jaar gildebroeder, kreeg een zilveren schild met inscriptie én ontving van Kring Maasland de kringonderscheiding in zilver. Jan Heijmans is maar liefst zestig jaar lid en ontving een beeld van een vendelier, als symbool van zijn vorige functie. Jan kreeg namens zijn reisgenoot bij de pelgrimagerizen, Bert van Grinsven, een fotoboekverslag van het laatste pelgrimageris overhandigd. Gildebroeder van het jaar werd Jarno de Haas. ■

V.l.n.r.: Jarno de Haas, en de jubilarissen Daniël, Mark en Jan.

Jan Sommers vijftendertig jaar commandant

Tijdens de Teerdag op 19 januari 2013 werd ook stilgestaan bij het feit dat Jan Sommers vijftendertig jaar commandant was van het Sint Antonius-abt-gilde Nuland. Als dank ontving Jan een prachtig bord. Inmiddels is Jan op een respectabele leeftijd en heeft hij het stokje over gegeven bij de langere optochten. Maar wanneer we in ons eigen Nuland optreden staat Jan altijd veur op! ■

Commandant Jan Sommers.

Oisterwijkse Staatsiedag met bijzonder moment

Het Oisterwijkse Sint-Sebastiaangilde vierde 19 januari 2013 de Staatsiedag. Deze werd de avond ervoor door de tamboers en vendelzwaaiers in het dorpscentrum geproclameerd. Tijdens de eucharistieviering werd stilgestaan bij het overlijden in 2012 van drie gildeleden; Gerard Massuger, Jan Goudsmits en Frans van Heumen. In 't Gelagh was de koffietafel met aansluitend de jaarvergadering waarin de secretaris zijn jaarverslag presenteerde. Ook bood hij het fotoboek, een collage van momenten van het voorbije gildejaar, aan. Wethouder Maarten Pieters vertegenwoordigde het gemeentebestuur. "Ik kom uit Rotterdam en ken het gildewezen niet. Ik ervaar een waardevol stuk cultureel erfgoed wat we goed moeten bewaren. Ik ben blij ook jongeren te zien!", zo zei hij. Een bijzonder moment was het agendapunt bestuursbenoemingen. Voor het eerst in de historie van het gilde is een vrouw benoemd: Susanne Knevel-Netten. Sinds eind 2001 staat het lidmaatschap open voor vrouwen. Susanne Knevel is in 2008 lid geworden. In een eerder interview over het gilde zei Susanne: "Onze vereniging kent veel gezelligheid en de onderlinge sfeer is goed. De club voelt als een warme deken voor iedereen." ■

Susanne en Jan-Frans Knevel.

Gouden speld voor keizer Wil van der Laak

Keizer Wil van der Laak van het gilde Sint Antonius-Sint Sebastiaan Udenhout heeft tijdens het vijftigjarig fusiefeest op 2 maart 2013 de gouden speld van de gemeente Tilburg ontvangen. Wil van der Laak is dit jaar vijftig jaar lid van het gilde en begon als tamboer. Tijdens het driejaarlijkse koningschieten in 1975 en 1978 schoot hij de houten koningsvogel omlaag en in 1981 deed hij dit voor de derde keer. Hij mag zich nu voor de rest van zijn leven keizer van het gilde noemen. Samen met Jan Toorians en Mari v.d. Bersselaar heeft Wil een keizerschild laten ontwerpen en maken. Het is een prachtig schild geworden dat Wil op 6 maart 1982 officieel kreeg omgehangen. Wil heeft ook diverse malen op gildedagen het keizerskruis geschoten. Omdat Wil in 1975 koning werd kwam hij in het bestuur als toegevoegd bestuurslid zonder stemrecht. De grootse verdienste van Wil is zijn aanwezigheid. Zijn afwezigheid gedurende de vijftig jaren is op één hand te tellen. Naast de gouden speld van de gemeente kreeg hij van het gilde een gouden speld in de vorm van een schildje. ■

Wil van der Laak krijgt het gouden speld opgespeld.

Jubileumboek gilde Sint Antonius – Sint Sebastiaan Udenhout

Het gilde Sint Antonius – Sint Sebastiaan vierde op 2 maart 2013 een bijzondere verjaardag: precies vijftig jaar geleden werd namelijk het voortbestaan van het gilde gered. In 1963 waren er nog maar drie leden over die contact zochten met scherpshuttervereniging “Weerbaarheid” uit Udenhout wat leidde tot een fusie, waarbij de scherpshutters collectief toetraden tot het gilde. Om de tradities nieuw leven in te blazen en voor geld, kostuums, trommen en vendels te zorgen werd een gildecommissie opgericht, want er was alleen een oud gildevaandel dat gerestaureerd moest worden. Nu, in 2013, is het gilde weer een gezond en actief gilde met zo’n 33 leden. Ter gelegenheid van dit jubileum was er een gildemis, gevolgd door een vendelgroet. Tijdens de receptie in het gildehuis werd het eerste exemplaar van het gildeboek, dat de geschiedenis en het huidige beeld van het gilde beschrijft, aangeboden aan wethouder Eric de Ridder van de gemeente Tilburg, gildeheer pastoor Looyaard en hoofdman Johan Vriens. Het boek is tot stand gekomen onder redactie van Frans Vriens, Thom van de Voort en Myra Prinsen. Het is een beperkte oplage voor € 25,- te verkrijgen via gildeschrijver Frans Vriens. fransvriens@hotmail.com ■

Overhandiging van het gildeboek.

Piet Weijtmans heeft zestig jaar gildebroederschap op zitten

Op 12 januari 2013 heeft het gilde Sint Joris, Udenhout Piet Weijtmans gehuldigd met zijn zestig jaar lidmaatschap. In de beginjaren was Piet de standaardruiter en tijdens de speech werd hij er aan herinnerd dat tijdens een gildedag in Tilburg het paard ging kruien en zijn kont tegen een winkelruit drukte, maar ternauwernood is deze ruit toen niet kapot gegaan. In dezelfde periode is hij ook vendelier geworden. Hij volgde in 1961 zijn vader Cees Weijtmans op als hoofdman. Ook is Piet voorzitter geweest van de Bond Udenhout en omstreken. Als schutter heeft hij vele prijzen behaald met als hoogtepunt twee keer Nederlands Kampioen Viertallen Vrije Hand in de jaren tachtig. Na zijn zoon Rob probeert hij nu ook zijn kleinzoon Michael voor het gilde warm te krijgen. Piet zal altijd vragen hoe hij geschoten heeft en als hij aan het schieten is komt hij toch even kijken, hoe moeilijk het lopen hem ook af gaat. Piet Weijtmans is een gildebroeder in hart en ziel: het gilde heeft en zal bij hem altijd een streepje voor hebben. ■

Hoofdman Piet Vromans heeft net het zilveren schildje bij Piet Weijtmans opgespeld.

Kees van Limpt veertig jaar gildebroeder

Op zaterdagavond 2 februari 2013, tijdens de jaarlijkse herdenkings- en teeravond van Gilde Sint Brigida, Netersel, wordt Kees van Limpt gehuldigd met zijn veertigjarige Gildebijeenkomst. Kees is lid geworden in 1973 en is koning van 1976 tot 1979. Daarna is hij vijfentwintig jaar lid van de schietcommissie en tweeëntwintig jaar, als knecht verbonden aan de overheid (1985 tot 2007). Bij zijn afscheid van de overheid is Kees benoemd tot erelid van het gilde. Kees krijgt de zilveren Brigidaspeld 'veertig jaar' opgespeld door zijn vrouw Ria en de lovende woorden zijn van hoofdmans Frans Waalen en van Jan van Riel, voorzitter van de kring het Kwartier van Oirschot, die hem ook de kringonderscheiding opspeldt. Hierna brengen de tamboers en bazuinblazers een muzikale hulde aan de jubilaris en zijn vrouw en zijn er de felicitaties van alle aanwezige gildebroeders en gildezusters. ■

De jubilaris in Netersel.

Kleindochter keizer schiet zich jeugdkoning

Jaarlijks wordt op tweede paasdag bij het Gilde Sint Sebastiaan en Barbara te Moergestel het buitenschietseizoen geopend. In vroegere tijden is er slechts een wedstrijd voor de eigen Gildebijeenkomsten en –zusters, maar de laatste jaren is er ook veel aandacht voor de jeugd. Het gilde geeft elke woensdagavond jeugdinstructie in het handboogschieten op doel, waarbij ook deelgenomen wordt door jeugdleden van niet gildebroeders. Om de jeugdleden bekender te maken met de gebruiken binnen het gilde zijn er ook schietinstructies op de staande wip. Daarbij hoort natuurlijk ook een strijdlustige gebeurtenis. Om deze reden wordt er tijdens de opening door de jeugd, aangevuld met andere kinderen en kleinkinderen van de Gildebijeenkomsten, een strijd gevoerd om het jeugdkoningschap. Dit gebeurt middels het verschieten van een vogel. Om iedereen een gelijke kans te geven, schieten de jeugdleden op genummerde houten plaatjes welke zich in een kruisvorm onder de vogel bevinden. De koning van het gilde legt vooraf het winnende nummer vast, wat uiteraard niet bekend wordt gemaakt. Dit jaar schoot, tot vreugde van keizer Frans van der Sande, zijn kleindochter Diewertje van der Sande zich op 1 april 2013 tot jeugdkoning. Een mooie nieuwe traditie. ■

De deelnemende kinderen.

Frans Paridaans vijftientwintig jaar hoofdman

Op 26 januari 2013 viert het gilde Sint Sebastiaan uit Lage Mierde haar patroonsdag. Dit jaar wordt naast de gebruikelijke activiteiten stilgestaan bij het jubileum van de hoofdman, Frans Paridaans. Hij viert dat hij vijftientwintig jaar geleden het stokje overneemt van zijn vader die tot in 1988 als hoofdman van het gilde de scepter zwaait. De avond begint zoals gewoonlijk met een mis, daarna de koffie met gebak en de vergadering. Deze vergadering is nog maar net geopend door de hoofdman zelf, als een afvaardiging van het bestuur van het kwartier van Oirschot binnenkomt. Frans kijkt verbaasd en verrast. Alles is stilgehouden en Frans weet van niets. De eerste deken neemt het woord over en verklaart waarom bestuursleden van de kring gekomen zijn. Nadat de hoge heren koffie en vlaai hebben gekregen, begint het plechtige deel. De secretaris van het bestuur van de kring krijgt het woord, feliciteert Frans en deelt mee dat bij dit jubileum een kringonderscheiding past. De versierselen die daarbij horen, worden Frans opgespeld. Daarna neemt de eerste deken het woord over. Hij houdt een korte toespraak waarin de geschiedenis van vijftientwintig jaar

hoofdmanschap de revue passeert en alle wapenfeiten van Frans worden belicht. Dit ontlokt bij Frans een door de gildeleden niet onverwachte uitspraak: "Wat unne goeie bin ik toch". Tot slot krijgt Frans een hartverwarmend drankje van het bestuur van het gilde. Zijn vrouw wordt ook niet vergeten. Sjaan wordt bedankt voor haar steun en begrip in al die jaren. Dit wordt ondersteund met een welverdiend bloemetje. Frans wordt door iedereen gefeliciteerd. Dan kan de avond niet meer stuk en een zeer gezellig samenzijn tot in de kleine uurtjes volgt. ■

Het opspelden van de kringonderscheiding

Nieuwe hoofdman Broederschap van Onser Liever Vrouwe Oirschot

Zaterdag 2 februari 2013 trekt het gilde uit voor de jaarlijkse teerdag. Een speciale dit jaar, omdat we een hoofdmanwisseling hebben. Cor Smetsers heeft aangegeven zich niet meer beschikbaar te stellen als zijn termijn afloopt. Na dertien jaar komt er een einde aan het hoofdmanschap van Cor. Op de algemene ledenvergadering hebben de leden van het gilde een nieuwe hoofdman gekozen: Ad Aarts. De dag begint met de traditionele mis. Daarna vertrekt het gilde richting het gildehuis: Café 't Vrijthof voor de installatie van de nieuwe hoofdman. Na een openingswoordje van de waarnemend hoofdman maakt aftredend hoofdman Cor Smetsers van de gelegenheid gebruik om alle genodigden, gildebroeders en -zusters voor de prettige samenwerking te bedanken. Hij heeft deze functie met veel plezier uitgevoerd en kijkt tevreden terug op zijn periode als hoofdman. Ad Aarts legt de hoofdmanbelofte af die hem voorgelezen wordt door de Beschermvrouwe Topy Mertens. Na het afleggen van deze belofte krijgt Ad het bijbehorende zilver en de hellebaard overhandigd. Met mooie woorden bedankt hij de aftredend hoofdman. Ad is een gildebroeder die altijd heel actief is in het gilde. Vorig jaar werd hij nog gehuldigd wegens zijn vijftigjarig lidmaatschap. ■

De nieuwe hoofdman

Jubilarissen bij Broederschap van Onser Liever Vrouwe Oirschot

De teerdag op 2 februari 2013 is een bijzondere. Tijdens een receptie wordt de nieuwe hoofdman Ad Aarts geïnstalleerd. Hij kan daarna direct aan de slag om een aantal jubilarissen in het zonnetje te zetten. Leo Schellekens is vijftientwintigjaar bestuurslid. Daarnaast zit hij in allerlei commissies zoals in de schietcommissie en heeft het beheer over het archief en de website. Daarbij is hij voorzitter van het gildefeest dat we in 2015 organiseren.

Topy en Peter Mertens zijn veertig jaar beschermheer en beschermvrouwe. Eerder op de dag zijn zij verrast met een vendelgroet. Zij ontvangen allebei een zilveren speld. Daarnaast krijgen ze een mooi cadeau aangeboden, een spiegel met daarop het logo. Peter en Topy hadden voor het gilde ook een presentje, namelijk een tinnen bord en een zilveren schild. Al vijftig jaar worden wij gastvrij ontvangen in het gildehuis door de eigenaren van Café 't Vrijthof en hun personeel. Daarom wordt de kasteleinsfamilie Smetsers eens flink in het zonnetje gezet. Tijdens de receptie is de kringvoorzitter ook aanwezig. Hij spreekt een woordje tot alle jubilarissen. Voor Leo heeft hij de kringonderscheiding meegebracht. Peter en Topy kregen van hem een kroontje op hun kringonderscheiding. ■

De jubilarissen

Samen “65 jaar” bij Gilde Sint Sebastiaan en Barbara

Gildebroeders en -zusters worden ouder hoor je in de wandelgangen. Een “ouw mennekes Guld” zegt een jeugdige kijker langs de weg. Dat maakt de gildebroeders en -zusters van het Gilde Sint Sebastiaan en Barbara niets uit. Ze grinniken even en trekken trots verder door de Moergestelse straten tijdens de Statiedag, deze keer op 19 januari 2013. Gildebroeders en -zusters weten wel hoe zo’n dag verloopt, maar het is toch altijd goed als er bijzonderheden zijn op deze dag. De weg is glad van de sneeuw maar dat houdt ze niet tegen om de koning en keizer op te halen. Dan staan ze in de kerk en zijn blij om gildebroeder Jules Degreef te installeren. In het gildehuis verloopt alles prima en wacht men op het kringbestuur. Dan is het zo ver, hoofdman Adrie Burgers gaat over tot het uitreiken van de zilverenspeld voor het vijftientwintigjarig gildebroederschap van Bart Wolf. Vervolgens neemt de voorzitter van de Kring het woord en is blij om Jac van Gool te voorzien van de veertigjarige kringonderscheiding. Samen 65 jaar bij de guld, maar zeker niet met pensioen, bij de guld zit je voor je leven. ■

Van link naar rechts: Koning Gert van Elderen, Jules Degreef, Bart Wolfs, Jac van Gool, hoofdman Adrie Burgers

Weer standaardruiter en nieuw vaandel bij Sint Antonius Abt Gilde Deurne

Op de teerdag, 12 januari 2013 hadden we na ruim 40 jaar weer een standaardruiter in de persoon van gildebroeder Toon van Hoof. Na een opknappbeurt kan het gilde weer trots zijn op het hoofdstel; prachtig koperwerk met veren in groen-wit, de hoofdkleuren van het gilde, daterend uit 1932. Helaas was het oude standaardvaandel niet meer op te knappen en werd besloten een nieuw te laten maken door Joke Willigers uit Liessel. De bijbehorende stok is gemaakt door gildebroeder Ger van de Vent. De dag begon met het aansteken van een kaars in de gildekapel door koning Pieter Verbaarschot, waarna een mis volgde in de Sint Willibrorduskerk in Deurne. Tijdens deze viering werd door pastoor Paul Janssen het nieuwe standaardvaandel ingewijd. Wat opviel was, dat twee nieuwe aspirant-leden, Karel Verbaarschot en Willem Bankers, beiden vier jaar jong, in vol ornaat meeliepen. En zo had het gilde weer een geweldige teerdag 2013. ■

Op weg naar het gildehuis.

Ronny Thijs 'eenzame' jubilaris Sint Antonius abt Lierop

Ronny Thijs vierde tijdens de jaarvergadering, als enige jubilaris zijn 25-jarig lidmaatschap. Ronny kon lid worden na zijn huwelijk met de dochter van gildebroeder Sjef van de Ven. Tijdens deze jaarvergadering is Henk Berkers herkozen als hoofdman (voorzitter). Henk gaat zijn vijfde periode in als hoofdman. Jasper Thijs werd in het zonnetje gezet als gildebroeder van het jaar 2012. ■

De man rechts is Ronny Thijs.

Een mooie vondst voor Antonius Abt Lierop

Tussen de spullen bij de Astense Kringsloopwinkel 'Een Aarde' werd een medaille gevonden uit 1947. Deze werd door het gilde in 1947 als prijs uitgereikt bij gelegenheid van het Kringsgildefeest. Een oplettende medewerker van 'Een Aarde' heeft het gilde gecontacteerd met als gevolg dat dit unieke historisch stuk nu in haar bezit is. Geweldig, een mooi stuk geschiedenis van onze heroprichters na de oorlog is nu te zien. 'Een Aarde' dank hiervoor! Het eerste gildefeest van de Kringsloopwinkel Peelland na de Tweede Wereldoorlog werd georganiseerd door het Gilde van Sint Antonius Abt. ■

Het teruggevonden medaille uit 1947.

Voorzitterswisseling Sint Antonius en sint Sebastianusgilde Gemert

Bij zijn aantreden in 2005 had Ben Maas toegezegd deze functie maximaal acht jaren te zullen uitoefenen. Langjarige bestuurslidmaatschappen zijn bij het gilde niet meer mogelijk. Men hecht nu aan een geregelde doorstroming van bestuursleden. In 2013 eindigde de achtjarige periode en getrouw zijn toezegging trad Ben Maas als zodanig af. In de optrekdagvergadering van 19 januari 2013 werd de 63-jarige Nico Krol, sinds 1968 gildebroeder, tot nieuwe voorzitter gekozen. Hij mocht uit handen van Ben Maas een nieuwe, groene voorzittershamer in ontvangst nemen. Ben Maas werd benoemd tot lid van verdienste. Hij was een secure en ijverige voorzitter en vooral zijn sociale kwaliteiten werden geprezen. Hij blijft gildemeester en dus actief gildebroeder. Ben Maas zal op eigen wijze het gilde leiden en mag op de eerstvolgende activiteit van het gilde, een buitenlands bezoek aan de Sankt Sebastian Schützenbruderschaft in Helminghausen een koningsboom plaatsen in het koningsbos van de broederschap als beloning voor het bezoek in 2012 aan haar koningschieten. ■

De overdracht van de groene voorzittershamer.

Vijf jubilarissen Gruun Schut Gemert

De eerste taak van Nico Krol als voorzitter van het Gruun Schut uit Gemert, was de huldiging van maar liefst vijf jubilarissen. Als eerste sprak hij Wijnand van Asseldonk toe, die vijftientig jaar geleden tot nieuwe deken werd gekozen en na jaren actief te zijn geweest uit Gemert verhuisde en dit feit niet kon combineren met het gildebroederschap. Jan van Katwijk was in 1974 nieuwe deken, werd vendelier en na persoonlijke ongemakken leider van de zilverdragersgroep en op deze wijze ononderbroken actief als gildebroeder. Theo van der Heijden en Piet van Dommelen waren de eerste leden van de door Pieter Penninx opgerichte en gedurende een aantal jaren geleide vendelgroep, een feit waarop hij en ook het gilde met nu liefst tien vendeliers, trots is. Eerstgenoemde is nog steeds actief gildebroeder en de laatste sinds 1968 ouderling. Leo van der Heijden spande de kroon met het aantal lidmaatschapsjaren. Hij werd zestig jaar geleden tot nieuwe deken gekozen, maar moest volgens de toenmalige regels bij zijn huwelijk zijn actief gildebroederschap beëindigen. Zij kregen allen woorden van lof voor hun activiteit binnen het gilde en de passende zilveren onderscheidingstekens. ■

De vijf jubilarissen in Gemert.

Nieuwe deken Gruun Schut Gemert

De 18-jarige Pieter Tieleman werd in de besloten optrekdagvergadering met grote meerderheid van stemmen tot nieuwe deken gekozen. Hij is een zoon van gildebroeder Willy Tieleman en zijn echtgenote Diny. Vader Willy werd in 1984 tot nieuwe deken gekozen. Pieter is de derde generatie Tieleman in het gilde. Grootvader Jan vervulde in 1948 deze functie. Pieter studeert applicatieontwikkeling en is vast van plan in de voetsporen van zijn grootvader en vader te treden en jarenlang lid te zijn. Het gilde trok in de middag naar zijn ouderlijk huis waar, na het nuttigen van broodjes en een drankje, de installatie plaats vond onder grote belangstelling van de buurtbewoners. Op de ijzig koude terugweg naar het gildehuis werd het gilde achttien keer gefeliciteerd en getrakteerd door de inwoners, een oude traditie in Gemert. Volgens de Karte vormt de nieuwe deken samen met de regerende deken en de kapitein het bestuur van het gilde. Nu is dat geëvolueerd tot taken in de gildegroep, een onderdeel van het gilde. Het gilde telt daarnaast nog een afgaande deken.

De dekenen zijn kenbaar aan kostuums die afwijken van die van de overige gildebroeders. ■

Bij het ouderlijk huis van Pieter Tieleman.

Jaarvergadering Sint Leonardus Beek en Donk

Op zaterdagmiddag 9 maart 2013 heeft het gilde haar jaarvergadering gehouden. Traditiegetrouw werd begonnen met een gebedsviering om de zegen van Sint Leonardus af te smeken en tot goede besluiten te komen. We begonnen aan een lange vergadering met dertig agenda-punten! Daar waren ook hamerstukken bij, onder andere de herverkiezing van deken-schrijver Jan Rovers. Al ruim vijftientig jaar heeft hij, naast vele andere activiteiten, het secretariaat op zich genomen. Voor zijn enthousiaste inzet ontving Jan uit handen van voorzitter Geert-Jan van Rixtel (Bzn) een handgemaakte zilveren ganzenveer.

's Avonds mocht ook zijn vrouw in de vreugde delen, zij ontving een mooi boeket.

Naast het koningschieten tijdens de Beek en Donkse kermis kwamen ook het bezoek van onze Duitse vrienden aan de orde, en de viering van de Donckse Wijning met plaatsing van het Leonardusbeeld in onze Leonarduskapel. Rond zes uur kon de voorzitter deze vlotte vergadering afsluiten en was het wachten op de dames voor een gezamenlijke Brabantse koffietafel. ■

Een zilveren ganzenveer voor Jan Rovers (links).

Het kost maar 5 euro

Het kost maar 5 euro om een advertentie van vier regels in 'De Gildetrom' te plaatsen. De enige voorwaarde is, dat u abonnee bent. U kunt de tekst, maximaal 4 Gildetrom regels, sturen aan:

De Gildetrom, Beukendreef 39, 5056 CA
Berkel-Enschoot. Voeg het geld in contanten er bij.

Kloveniersgilde uit Terheijden luistert wederom een eucharistieviering op

Op 13 januari 2013 luistert het kloveniersgilde "Sint Antonius Abt" voor het zevenentwintigste jaar achter elkaar de eucharistieviering op, die ter gelegenheid van het feest van de Heilige Antonius opgedragen wordt. Die heilige is namelijk niet alleen de schutspatroon van het "Traaise" schuttersgilde, hij is ook de patroon van de geloofsgemeenschap in Terheijden.

In de beginjaren is het gilde slechts lijfelijk aanwezig bij de kerkdienst, maar van lieverlee, gaan enige gildebroeders enkele diensten verrichten. Het begint met het lezen van de 1ste lezing en van de voorbeden. Hierna komt tijdens de consecratie een speciale vendelgroet met tromgeroffel en bazuingeschal daarbij. En weer enkele jaren later wordt door twee gildebroeders het zogenaamde vendelgebed uitgevoerd. Iedere kerkganger spreekt erover dat dit zo'n mooi gebaar is. Met een knipoog naar de H. Antonius mag hierbij van de voorganger het bidden of het zingen van de geloofsbelijdenis vervallen. Ook, tijdens het uitreiken van de H. Communie, brengen de tamboers samen met de bazuinblazers een mars ten gehore. Tot slot, vlak voor de zegen leggen nieuwe gildeleden de belofte van trouw aan het gilde af. Dit jaar één broeder en één zuster.

Kortom het is voor het gilde een bijzondere dienst waaraan wij graag onze medewerking blijven verlenen. ■

Nieuwe leden leggen belofte van trouw af

Een teerdag om niet te vergeten

Afgelopen teerdag is er in de mis iets bijzonders. Een zesjarige gildebroeder wordt gedoopt. Tevoren, tijdens de algemene ledenvergadering, heeft zijn vader - Cees van de Luijngaarden - gevraagd of zijn pas bij het gilde aangemelde zoon Lars in de mis op het teerfeest gedoopt mag worden. Een spontaan applaus klinkt op. En zo geschiedt het. Op de 21ste januari van het jaar 2013, direct na de geloofsbelijdenis, vraagt gildeheer/pastoor J. Demmers, Lars van de Luijngaarden met zijn naaste familie om naar de doopvont te komen om het sacrament van het Doopsel te ontvangen. De gildeleden zijn als het ware allemaal getuige van deze plechtigheid. Na de doop leest een gildezuster een speciaal Mariagebed voor en hierna brengen de tamboers en de bazuinblazers voor Lars een mars ten gehore. De familie van Lars heeft diep respect voor datgene wat op die morgen in de kerk plaats vindt. Die familie kent namelijk het gildewezen met zijn talrijke tradities in zijn geheel niet. Zij woont ergens ver in Holland. ■

Lars krijgt de laatste instructies van de gildeheer.

Bas van den Belt zet het jaar 2013 goed in!

Op zondag 13 januari 2013 luistert het kloveniersgilde "Sint Antonius Abt" weer de zogenaamde Antoniusmis op (zie elders in dit blad). Na de eucharistieviering gaan alle leden terug naar de gildekamer voor een kop koffie. Nadat de inwendige mens versterkt is en menigeen over wil gaan op iets anders, komt kringvoorzitter Henny Hoppenbrouwers binnen. Hij krijgt meteen het woord. De voorzitter vertelt daarop dat hij gekomen is om het jeugdwisselschild aan Bas van den Belt uit te reiken. De redenen hiervoor zijn de volgende.

Bas (je) heeft zich bij het gilde aangemeld toen hij nog net geen 10 jaar oud was. Hij vindt het dan geweldig om samen met de oudere tamboers voorop te mogen trommelen op zijn harmonietrommeltje. Nu, zes jaar later, is hij een goede tamboer, die er geen schrik van heeft om als het moet, als enige tamboer voor ons gilde zijn marsen ten gehore te brengen. Bas heeft ook andere verdiensten: Als hij gevraagd wordt om te helpen, is hij van de partij, dan moet zijn betaald bijbaantje bij een tuincentrum maar wijken! Heel graag helpt Bas bij de horeca.

Glazen ophalen is zijn lust en zijn leven. Zo zijn er van Bas meer foto's gemaakt met in zijn handen lege glazen dan zonder glazen. Naast die baantjes helpt Bas ook graag bij de buksboom als daarop geschoten wordt met de windbuis. Hij zorgt ervoor dat jeugdige gasten bij ons gilde een leuke middag hebben. Na de hulding gaat elk gildelid Bas feliciteren. Van zijn ouders krijgt Bas een compliment. Het echtpaar is uiteraard door het gilde van tevoren "ingeseind". ■

Bas wordt gehuldigd.

Afscheid overdeken burgemeester Polman

Tijdens de naamdagviering in januari 2012 van het Schuttersgilde Sint Sebastiaan Bergen op Zoom en Borgvliet wordt burgemeester Polman feestelijk geïnstalleerd als overdeken van het schuttersgilde. Nu, iets meer dan een jaar later, is hij benoemd tot commissaris van de koningin (nu koning) in Zeeland, en heeft het gilde op indrukwekkende wijze afscheid genomen van hem. Op een ijskoude Grote Markt van Bergen op Zoom is een erehaag gevormd door leden van de Borgerij Bergen op den Zoom en de gildebroeders. Polman wordt geëerd met een speciale vendelgroet. Op de afscheidsreceptie vertelt hij nogmaals hoe dankbaar hij is voor de samenwerking met het schuttersgilde in zijn periode als overdeken. In dat jaar is er een buitengewoon vruchtbaar contact geweest met de overdeken en het gilde. In het kader van de viering van 800-jaar stad is het gilde, mede door zijn inspanningen, prominent aanwezig in het centrum van de stad, en, meer dan anders, in nauw contact met de inwoners en bezoekers van de feestelijkheden. De eerste Stadkoning van Bergen op Zoom werd ook door hem

gehuldigd. Hij is bekend als bruggenbouwer en dat heeft hij als overdeken ook gedaan. Een van zijn doelen is het gilde en de Bergenaren dichter bij elkaar te brengen. Ook nu hij geen overdeken meer is, zal hij, in Zeeland, de banden met het gilde niet verbreken. Integendeel, hij zal graag verbindingen willen leggen tussen de schuttersgilden in Zeeland en het gilde van Bergen op Zoom. Een afscheid dat geen echt afscheid zal zijn. ■

Installatie Han Polman cvk in Middelburg.

IN MEMORIAM

RUD RAYMAKERS

Onze Lieve Vrouwe, Aarle-Rixtel (Peelland)

Op 17 januari 2013 overleed erelid Rud Raymakers (83). De vader van Rud was de eerste beschermheer van het gilde. Nadat diens overlijden, nam zijn moeder deze rol op zich en werd bij alle festiviteiten van het gilde vergezeld door Rud. Hiermee is voor het gilde een einde gekomen aan de inbreng van de familie Raymakers.

HANS OOSTHOEK

Onze Lieve Vrouwe, Aarle-Rixtel (Peelland)

Op 5 maart 2013 is gildebroeder Hans Oosthoek (48) overleden. Hans was 33 jaar lid en is jaren tamboer geweest van de gouden generatie. Sinds midden de jaren 90 leed Hans aan de ziekte MS die hem uiteindelijk fataal is geworden.

JOSÉ JANSEN

Sint-Catharina tot Blortem en Gestel (Kempenland)

José was officieel lid sinds 23 november 2008, maar was al 33 jaar betrokken bij het gilde als echtgenote van gildebroeder Frans Jansen. In 2008 mochten ook vrouwen lid worden. José stond altijd klaar of het nu Catharinadag was of een andere activiteit, zij zorgde voor de inwendige

mens. Ook op schietwedstrijden was ze actief. Ze was een zeer verdienstelijk schutter. Bij kringdagen verzorgde ze samen met Frans de tentoonstelling.

JAN VROMANS

Sint-Jan Baptist, Duizel (Kempenland)

Op 15 maart 2013 overleed Jan Vromans (70). Jan was lid sinds de herinrichting van het gilde in 1971. Hij was 35 jaar raadsheer schieten, vendelier, tamboer, plaatsvervangend vaandrig en koning van 1977 tot 1979. Verder was hij commissielid boogschieten van Kring Kempenland, voorzitter

commissie D.E.S.-schieten.

THEO DE VEER

Sint-Catharina, Den Dungen (Maasland)

Het gilde Sint Catharina verhuisde in 1977 naar de tuin achter het café van Theo de Veer. Theo was toen nog geen lid van het gilde, maar omdat hij toen al veel voor het gilde betekende, werd hij onderscheiden met het erelidzilver. In 1997 werd Theo lid. Hij liep met plezier in iedere optocht

voorop met de grote trom. Er zijn veel herinneringen aan hem, we zullen deze gildebroeder niet vergeten.

PIET VAN DEIJCK

Onze Lieve Vrouwe, Eersel (Kempenland)

Gildebroeder Piet van Deijck (79) overleed op 29 oktober 2012. Hij was lid sinds 1972.

KAREL SCHEL

Sint-Antonius Abt, Escharen (Land van Cuijk)

Op zaterdag 3 maart 2013 is heengegaan gildebroeder en penningmeester Karel Schel.

Karel was 54 jaar lid. De Konings titel heeft hij echter nooit op zijn naam mogen schrijven. Wel bekleedde hij diverse bestuursfuncties.

AD VAN HELVOORT

Sint-Catharina en Barbara, Geldrop (Kempenland)

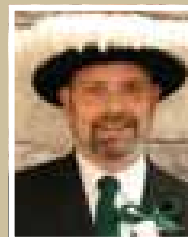
Op zondagavond 24 februari 2013 werd deken-schrijver Ad van Helvoort (80) getroffen door een hersenbloeding. Een week later was hij overleden. Ad was lid van de SAT commissie van Kring Kempenland.

ANTOON VAN DEN BERK

Sint-Antonius en Sebastiaan, Gemert (Peelland)

Paaszaterdag 30 maart 2013 overleed plotse-ling Antoon van den Berk (58). Hij was tamboer en vanaf 1994 standaardruiter. Hij wist deze twee functies goed te combineren als er geen ruiter nodig was.

MARINUS SCHELLEKENS

Sint-Anthonius Sint-Sebastiaan, Gemonde (Maasland)

Op 15 februari 2013 overleed Marinus Schellekens (78). Marinus was vanaf zijn jeugd lid van het gilde en was een gewaardeerd zilverdrager. Ook was hij een gedreven jeu de bouler. Hij was altijd aanwezig om de gildeaccommodatie Datmunda netjes in orde te houden.

EMERITUS PASTOOR PIET GOEDHART

Sint-Joris & Sint-Catharina en Sint-Anthonius Sint-Sebastiaan, Gemonde (Maasland)

Op 20 januari 2013 overleed toch nog onverwacht emeritus pastoor Piet Goedhart (73). Piet was gildeheer tussen 2005 en 2012 van beide Gemonde gilden. Een echte dorpspastoor; van en voor de mensen. Hij had de gave om met alle mensen om te kunnen gaan, jong en oud, het maakte niet uit. Bij zijn afscheid als gildeheer op 1 juli 2012 heeft Piet nog een Koninklijke onderscheiding mogen ontvangen.

WIM VAN DE WIEL

Sint-Antonius en Sint-Sebastiaan, Haaren (Maasland)

Op donderdag 24 januari 2013 overleed Wim van de Wiel (Lz) (78). Wim was 59 jaar lid en bezocht regelmatig de gildeactiviteiten. Het gilde verliest in Wim een trouwe gildebroeder.

HARRIE LEYTEN*Sint-Joris, Hapert (Kempenland)*

17 februari 2013, overleed gildebroeder Harrie Leyten (75). Harrie was 37 jaar lid. In de periode 1997 – 2000 was hij koning. Daarna nog enkele jaren actief in diverse bestuursfuncties en lid van de Schietcommissie.

NOUD MOLLEN*Sint-Joris, Hapert (Kempenland)*

Eveneens op 17 februari is ook gildebroeder Noud Mollen (80) overleden. Ook Noud was 37 jaar lid. Hij bekleedde de functie van 2e Deken en maakte deel uit van de Commissie Standaardrijden van Kring Kempenland.

GUUS HOEKS*Sint-Joris Hapert (Kempenland)*

Op 15 maart 2013 overleed Guus Hoeks (68). In de 34 jaar dat hij lid was, heeft hij ruim 30 jaar de functie van 1e Deken vervuld. Guus was iemand die altijd klaar stond voor anderen. Iedereen kon zich tot hem wenden om raad. Guus had een hartstochtelijke hobby, het zelf bouwen van kruisbogen.

THEO SOETENS*Sint-Joris, Hoogeloon (Kwartier van Oirschot)*

Op 20 maart 2013 overleed gildebroeder Theo Soetens (78).

Theo was 49 jaar lid van het Sint Jorisgilde Hoogeloon.

De avondwake vond met gilde-eer plaats.

NOL DE KLEINE*Sint-Joris, Hoogeloon (Kwartier van Oirschot)*

Op 25 februari 2013 overleed Nol de Kleine (62). Nol was 30 jaar lid.

AART DE BROUWER*Sint-Ambrosius, Lage-Mierde (Kwartier van Oirschot)*

Op veel te jonge leeftijd overleed hoofdman Aart de Brouwer, hoofdman van het Ambrosiusgilde uit Lage Mierde. Aart was sinds 1988 lid, en een trouw en goede schutter.

NOL DUIS*Sint-Martinus, Luyksgestel (Kempenland)*

Op vrijdag 5 april 2013 overleed keizer Nol Duis (68). Sinds november 1972 was Nol lid. In januari vierde hij zijn 40-jarig jubileum en kreeg hiervoor een Koninklijke onderscheiding. Nol zat in de overheid en in 1984 schoot hij zich tot keizer.

Hij was bestuurslid van Kring Kempenland, bestuurslid en later voorzitter van de Kempenschutters, plaatsvervangend raadsheer District Zuid, penningmeester van Kring Kempenland, penningmeester van de Stichting Outer en Heerd en van de Stichting vrienden van Schuttersgilden en de laatste jaren ook bestuurslid van de VBG.

FRANS STOKKERMANS*Sint-Joris, Moergestel (Kwartier van Oirschot)*

Op 8 februari 2013 is geheel onverwachts overleden, Frans Stokkermans. Frans was sinds april 2012 lid van het gilde. Hij had aangegeven om als standaardrijder het gilde voor te willen gaan. Maar het heeft zo niet mogen zijn.

SJAAK AKKERMANS*Sint-Sebastiaan en Barbara, Moergestel (Kwartier van Oirschot)*

Op 26 maart 2013 is gildebroeder Sjaak Akkermans (64) overleden.

Hij trad in 1980 toe tot het gilde en schoot zich in 1992 tot koning. Na zijn Koningschap vervulde hij acht jaar de functie van Koningsdeken.

WIM NEUTKENS*Sint-Monulphus en Gondulphus, Knegsel (Kwartier van Oirschot)*

Op 19 januari 2013 overleed Wim Neutkens (70) na een langdurig ziektebed. Wim was een geliefd gildebroeder, waar iedereen en altijd een beroep op kon doen. Ook was hij actief als schutter. Sinds 1977 was hij lid.

SJAAK VAN DER KALLEN*Sint-Joris, Sint Oedenrode (Kwartier van Oirschot)*

Op 10 maart 2013 overleed gildebroeder Sjaak van der Kallen (82). Sjaak was een gedreven persoon. Dat kwam tot uiting in zijn dagelijks leven maar ook als gildebroeder. Hij was een gedreven schutter.

HARRIE VAN HAL*Sint-Joris, Oirschot (Kwartier van Oirschot)*

Op 31 januari 2013 kregen we het droeve bericht dat Harrie van Hal (82) plotseling was overleden. Hij werd in 1967 gildebroeder en ontving daarvoor in 2007 een zilveren kringonderscheiding. Hij was een graag geziene gast bij de gildeactiviteiten en daaraan ook actief deelnam. Zijn aanstekelijke schaterlach staat in onze geheugens gegrift.

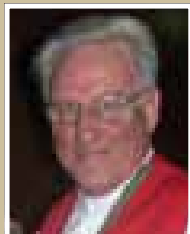
IN MEMORIAM

JO LAUWERS-VRIJSEN

Sint-Jorisgilde Reusel (Kempenland)

Gildezuster Jo Lauwers-Vrijsen (88) overleed op 19 januari 2013. Zij was 41 jaar lid en de weduwe van gildebroeder Kees Lauwers, welke overleed in juni 2012.

ARIE BOON

Sint-Catharina-Sint Joris, Rosmalen (Maasland)

Op 1 januari 2013 overleed gildebroeder Arie Boon (72). Arie was vanaf 1984 lid en van 2002 tot 2006 koning. Vanaf 1991 tot 2007 zat hij in de overheid gezeten als deken-rentmeester. Arie was een gewaardeerd gildelid.

JOAN SLOTHOUWER

Sint-Jans, Soerendonk (Kempenland)

23 februari 2013 overleed in Doetinchem oud-gildeheer en erelid Joan Slothouwer (83). Joan Slothouwer was 48 jaar lid. In 1992 bedankte Joan Slothouwer als gildeheer omdat hij naar Hummelo verhuisde. Hij werd toen benoemd tot erelid.

ANTOON EN GERRIT VAN KESSEL

Sint-Catharina, Strijp (Kempenland)

De broeders van het Sint-Catharinagilde Strijp waren in mineurstemming.

Namen we op 8 januari 2013 afscheid van ouderling Antoon van Kessel. Op 15 maart 2013 moesten we afscheid nemen van zijn zoon en tamboer Gerrit van Kessel. Antoon was ruim 57 jaar en Gerrit 40 jaar lid. Ze leden beiden aan een ongeneeslijke ziekte.

GERARD VAN DE VEN

Sint-Lambertus, Vessert (Kwartier van Oirschot)

Op 5 maart 2013 is gildebroeder Gerard van de Ven (71) overleden. Hij was twaalf jaar lid en heeft zich jarenlang ingezet als instructeur voor de bazuinblazers.

LOUIS VAN OPSTAL

Sint-Jan, Wernhout (Baronie en Markiezaat)

4 maart 2013 overleed Louis van Opstal (89). Hij was ruim vijftig jaar lid van het gilde. Voor zijn grote inzet voor de Wernhoutse gemeenschap ontving hij een Pauselijke- en Koninklijke onderscheiding. Bij zijn vijftigjarig jubileum als gildebroeder kreeg hij een kringonderscheiding.

Mogen zij allen rusten in vrede

Gildekleintje

Het vertrouwde adres voor vendel- en vaandelstukken

Jan

Tel. 0413-350201

AANGEBODEN:

Enkele jaargangen van de Gildetrom:

18e Jaargang (1971) t/m 51e jaargang (2004).

Geen kosten.

jantimmermans@zonnet.nl

of e-mail: j.mureau@wxs.nl

GILDETROM AD KOLSTERS

HET ADRES VOOR AL UW
REPARATIE EN NIEUWE GILDENTROM

Lindenlaan 25A
5688BM Oirschot
Tel: 0499-574552

WWW.GILDETROM.COM

VAN LOON

CONFECTIE

GILDENKLEDING MET "TRADITIE"

VRAAG VRIJBLIJVEND EEN OFFERTE AAN!

WWW.VANLOONCONFECTIE.NL INFO@VANLOONCONFECTIE.NL TEL.: 06-28459024

Vaandels, Vendels en Vlaggen

Joke Willigers

Zand 33, 5757 RX Liessel
Tel.: (0493) 34 25 68 Fax (0842) 25 21 71
info@willigers.eu www.vaandel-vendel.nl

olafs

T 06 101 950 77

graphic & webdesign

Hooiland 15 | 5663 HL Geldrop | info@olafs.nl | www.olafs.nl

WAPENKASTEN IN STAAL

Europees gekeurd

Vanaf 6 geweren
Hoogte 1.50 + 1.75 m
Prijs vanaf € 300/stuk

Voor meer info :
Serrebouw Vandendijk N.V.
Weertersteenweg 451
3640 Kinrooi - België
Tel 0032 89 700 130
info@vandendijk.be
www.vandendijk.be

GILDEZILVER

ATELIER NOUD PETERS

Breestraat 47, St. Anthonis Tel. (0485) 38 33 66
www.edelsmidpeters.nl

Blinkt uit in vakmanschap

Het kost maar 5 euro

Het kost maar 5 euro om een advertentie van vier regels in 'De Gildetrom' te plaatsen. De enige voorwaarde is, dat u abonnee bent. U kunt de tekst, maximaal 4 Gildetrom regels, sturen aan:

De Gildetrom, Beukendreef 39, 5056 CA

Berkel-Enschot. Voeg het geld in contanten er bij. Het onderwerp van de advertentie behoeft niet persé op het gilde betrekking te hebben. Mogelijke onderwerpen o.a. de aandacht vestigen op een activiteit, informatie aanvragen over een bepaald onderwerp, groeten of dankbetuigingen of iets te koop aanbieden.

Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden

GILDEFEESTEN IN 2013

Federatieve toernooien:

- Het Boogschieten op wip in april (m.u.v. de vierde zondag);
- Het VTBS-toernooi op de derde zondag in september;

30 juni	Kringdag Maasland, Sint-Willebrordusgilde Heeswijk.
01 sept	NBFS-toernooi geweeschieten, O.L.Vrouwe van de Zeven Weeën Lierop.
08 sept	Vrij gildefeest, Sint-Jorisgilde Hoogeloon.
15 sept	NBFS-toernooi VTBS, Sint-Catharina – Sint-Barbaragilde Geldrop en Leende.
5 oktober	Hoofdlieëndag in 's-Hertogenbosch, opluistering Sint-Lambertusgilde Vessem.
24 nov	Jeugd Vendeltoernooi bij Sint-Jorisgilde Goirle.

GILDEFEESTEN IN 2014

Federatieve toernooien:

- Het Boogschieten op wip in april (m.u.v. de vierde zondag);
- Het VTBS-toernooi op de derde zondag in september;
- Het geweeschieten in oktober.

26 april	Gildecongres te Zoutleeuw, België.
27 april	NBFS-toernooi kruisboog op wip, Sint-Dionysiusgilde Heijen.
18 mei	Vrij gildefeest, Sint-Catharinagilde Moergestel.
01 juni	Kringdag Kempenland, Sint-Jansgilde Soerendonk.
01 juni	Kringdag Peelland, Sint-Antonius Abtgilde Lierop.
15 juni	Vrije gildedag, Sint-Antonius/Sint-Sebastiaan en h. Sacramentsgilde Beugen.
20 juli	Kringdag Land van Cuijk, Sint-Lambertusgilde Maren-Kessel.
24 aug	Vrije gildedag, Gilde Salvator Mundi Oeffelt.
oktober	NBFS-toernooi geweeschieten, Kwartier van Oirschot.
21 sept	NBFS-toernooi VTBS, Kring Peelland.
11 okt	Hoofdlieëndag, opluistering door Sint-Lambertusgilde Someren-Eind.

GILDEFEESTEN IN 2015

Federatieve toernooien:

- Het Boogschieten op wip in april (m.u.v. de vierde zondag);
- Het VTBSTR-toernooi op de derde zondag in september;
- Het geweeschieten in oktober.

april	NBFS-toernooi kruisboogschieten op wip, Kring Baronie en Markiezaat of Peelland.
31 mei	Kringdag Kwartier van Oirschot, O.L.V. Broederschap Oirschot.
07 juni	Kringdag Kempenland, Sint Jorisgilde Bergeijk.
07 juni	Kringdag Peelland, Sint-Jorisgilde Asten.
14 juni	Kringdag Land van Cuijk, Sint-Jansgilde Gassel.
28 – 29 – 30 augustus	Europees Schutters Treffen te Peine (Duitsland).
20 sept	NBFS-toernooi VTBS, Sint-Sebastiaangilde Lage Mierde.
oktober	NBFS-toernooi geweeschieten, Kring Land van Cuijk.
10 okt	Hoofdlieëndag in 's-Hertogenbosch, opluistering Kring Baronie en Markiezaat.

GILDEFEESTEN IN 2016

Federatieve toernooien:

- Het Boogschieten op wip in april (m.u.v. de vierde zondag);
- Het VTBSTR-toernooi op de derde zondag in september;
- Het geweeschieten in oktober.

05 juni	Kringdag Kempenland, Sint-Luciagilde Steensel
18 sept	NBFS-toernooi VTBS, Kring Baronie en Markiezaat.
oktober	NBFS geweeschieten Kring Kempenland.
08 okt	Hoofdlieëndag in 's-Hertogenbosch, opluistering Kring Land van Cuijk.

